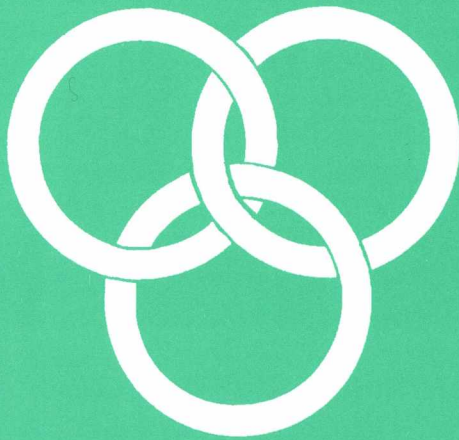

1997. I. NEGYEDÉV

Vezess!

26.

Vezess!

KERESZTYÉN IFJÚSÁGI VEZETŐK LAPJA

Kiadó:

**Magyarországi Keresztyén Ifjúsági
Egyesület
(M KIE)**

Szerkesztőség:

1085 Budapest, Horánszky u. 26.
Telefon/fax: (06-1) 267-0587

Szerkesztők:

Denke Villő
Silló Melinda

Szedés-tördelés:

Donát Bt.
1203 Bp., Szarvas u. 10.
Telefon/fax: 285-6927

Nyomdai kivitelezés:

FÉBÉ Bt.
Budapest
Felelős vezető:
Tóth Béla

Megjelenik
negyedévente

Megrendelhető a
szerkesztőség címén
Ára: 1 évre 600 Ft
(postaköltséggel
együtt)

*Uram, vezess engem,
hogy én is Hozzád
vezethessek másokat!*

A TARTALOMBÓL

Erőt ad a megfáradtnak	4
KIE-arcképcsamok – Kiss János	8
Tanuljunk egymástól – Csömör	10
Az ifjúkor nagy kérdései – Talentumaink	14
Prédikációnovella	16
Tudod-e?	22
Vallások, felekezetek, irányzatok – New Age ..	26
Bibliamunka	29
Kézművesség	30
Énekeljünk!	31

és sok más...

LAPUNK SZERZŐI ÉS MUNKATÁRSAI

Ablonczy Margit	református lelkész	Kecskemét
Aklan Éva	evangélikus lelkész	Eger
Bakay Péter	vallástanár	Békéscsaba
Boda Zsuzsa	nyelvtanár	Csömör
Bölcsföldi András	református lelkész	Kecskemét
Denke Villő	vegyézmérnök	Budapest
Harmathy Zsófia	református hitoktató	Budapest
Jáni Hajnalka	főiskolai hallgató	Budapest
Kerekes Zoltán	KIE-önkéntes	Budapest
Lupták György	evangélikus lelkész	Kiskőrös
Magassy Éva	KIE-titkár	Budapest
Magassy Sándor	ev. táborig lelkész	Szentendre
Martonné Szalóky Eszter	főiskolai hallgató	Budapest
Silló Melinda	népfőiskolai hallgató	Budapest
Szalay András	főiskolai hallgató	Budapest
Tóth L. Kristóf	református lelkész	Pátka

valamint: Gerd Becker, Dsida Jenő, Antoine de Saint-Exupéry,
Gyökössi Endre, Tornay András, R. O. Wiener, Zákányi Bálint

Vedd és olvasd!

Tetszik nekem ez a felszólítás, bár általában nem szeretem az utasításokat. Tetszik, mert egyszerű. Értékes, mint minden, ami egyszerű.

Az egyszerűben ott a tisztaság, az ősi, a nemes. Az egyszerűvel szembesülve találkozzunk a ráérzés örömeivel, a fölfedezés gyönyörével, az együttrezdülés kábulatával. Az egyszerűben mindig a kezdet van, a lehetőség, a képzelet robbanó feszültsége – így a jövő. Az egyszerű mindig az egyértelműt, mégis az izgatót hordozza magában, a lezártat, de nem befejezettet. Bonyolult, összevisszaságba torkolló, zúrzavarban fuldokló világunkban ezért éljük reneszánszát. És tán azért, mert minden, ami egyszerű, megnyugtató.

Viszonyunk hozzá mégsem egyöntetű. Szeretjük, vagy félünk tőle, mert közel áll az igazsághoz – ha éppen nem egy vele. Az igazság pedig megoszt. Kívánjuk, vonzódnunk felé, nyúlunk érte (vedd!) egy eredendő belső kényszernek engedve, vagy irtózva, bizonytalankodva, a változástól rettegve a mélyben zúgó hangot elfojtva mást nyúlunk.

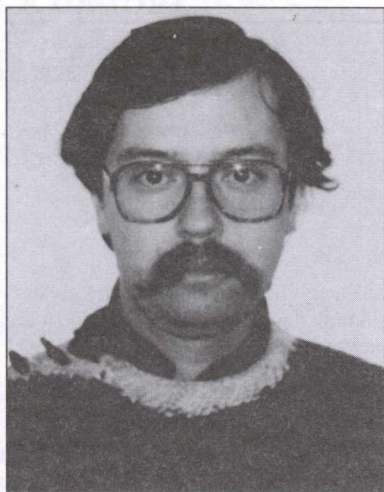
Könnyen kizárjuk az egyszerű és modern együttélését. Pedig korunk képzőművészeinek egy része szívesen dolgozott egyszerű formákkal, visszanyúlva a „primitív” kultúrák kifejezőmódjához, eszköztárához, vállalva a meg nem értés – művész számára oly iszonytató – légkörét, a látszólagos és csak időlegesen tartott hatástalanságot. Ennek két oka lehetett. Tartották magukat az igazságot hordozó egyszerűség kincsestárához, másrészt megsimogatta őket a maradandóság mindent legyőző szele. Nézd csak meg Henry Moore akármelyik szobrát, és láthatod is, amiről most olvasol és gondolkodsz.

Vedd és olvasd! – hangzott az Úr egyszerű felszólítása a IV–V. század egy nyugtalan, igazságot és maradandóságot sóvárgón kereső hatalmas szellemi óriásához, Augustinusához. Fölvette vagy levette, nem tudjuk. A döntő, hogy kézbe vette. Egyszerű volt a mozdulat, mégis életet meghatározó. Aztán tovább engedelmeskedve olvasta – a Szentírás egyszerű szavait. Ilyen egyszerűen kezdődött számára az igazság, a nyugalom, és az örökkévalóság megtalálása. (Eddig eljutnia korántsem volt ilyen egyszerű.) Ebből a mustármagnyi kezdetből nőtt ki az európai gondolkodást évszázadokra meghatározó óriási, bonyolult teológiai rendszere, társadalmi víziója, és egyszerűsödött le ismét minden a nagy pillanatban, a végső nyugalom, igazság és romolhatatlanság kapujában.

VEDD ÉS OLVASD!

Jézus mondta: Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el.

Bakay Péter

A keskeny úton...

„Menjetekek be a szoros kapun. Mert tágas az a kapu, és széles az az út, amely a kárhozatba visz, és sokan vannak, akik azon járnak. Mert szoros az a kapu, és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik azt megtalálják.”

Máté 7,13–14

A hegyi beszédben Jézus egy olyan értékrendet mutat nekünk, ami eltér attól, amit megszoktunk, amiben éltünk már hosszú ideje, amiből nehéz kitörni. Azt mutatja fel, milyenné lehet az életünk, a cselekvési rendszerünk, szaknyelven: etikánk. Az egyháztörténet során sokan tekintették ezt mércének, Jézus igényének, Isten velünk szemben támasztott új törvényének. Elmondja Jézus, kik a boldogok, aztán a tanítványok feladatát, a Törvény magyarázatát, a kegyességi élet jellemzőit, melyeket lehet képmutatóan és elrejtve is tenni (adakozás, imádság, böjt), ezen belül a Miatyánkat, majd kisebb tanításokat, ébresztő gondolatokat, kincsről, ítélkezésről, aggodalmaskodásról, az élet arany szabályát... és a hegyi beszéd vége felé Jézus rátér arra, hogy hogyan is valósítható ez meg. Döntés elé állít bennünket: vannak igaz próféták és vannak hamisak, kire hallgatunk? Lehet építeni homokra és sziklára – mire alapozunk? Keskeny út – széles út, melyikre lépünk rá?

Jézus kizárólagos döntést szeretne, ezért fogalmaz mindig élesen: vagy-vagy. Döntsük el, melyiket szeretnénk! Sokszor nehéz két dolog közt dönteni, szívesen választanánk egy harmadik utat, lehetőséget. Sok ilyen egyértelműségre utaló parancsolat van az Ószövetségben is. Az igazak és a hamisak útja (1. zsoltár), az élet és halál, az áldás és átok megtalálása Mózes, Józsué és az egész nép számára. Választás az Úr és a Baál között (Illés).

Jézus a Máté evangéliuma 7. részében is egy ilyen egyértelmű döntést hoz elénk. Egy képet hoz segítségül, amiben négy kisebb ellentét van elrejtve. Nézzük őket külön:

Tágas kapu

A tágas kapun könnyű bemenni. Látnyos, nincs elrejtve, s még csomaggal, tettel is be lehet sétálni.

Széles út

Könnyű rajta haladni. Nem zavarja semmi az előbbrejutást. Mindenki elfogadja, tolerálja a másikat.

Pusztulás a vége

Sikeresnek látszik, de nem mindegy, hogy egy útnak mi a végcélja.

Jézus szava világos: a vége a kárhozatba visz, ha nem is tűnik közben úgy.

Sokan vannak

Sajnos sokan vannak, akik ezen az úton vannak, és nem gondolják, hogy ez rossz út – éppen azért, mert sokan vannak rajta, a tömeg, mindenki...

Szoros kapu

Nem könnyű bemenni rajta. Idegennek, járatlannak tűnik. Nehéz észrevenni, nem „fér” át rajta minden.

Keskeny út

Nehéz rajta haladni, hiszen keskeny, és gyakori rajta az útakadály. Szenvedéssel teli („borítja sok tövis”).

Örök élet a vége

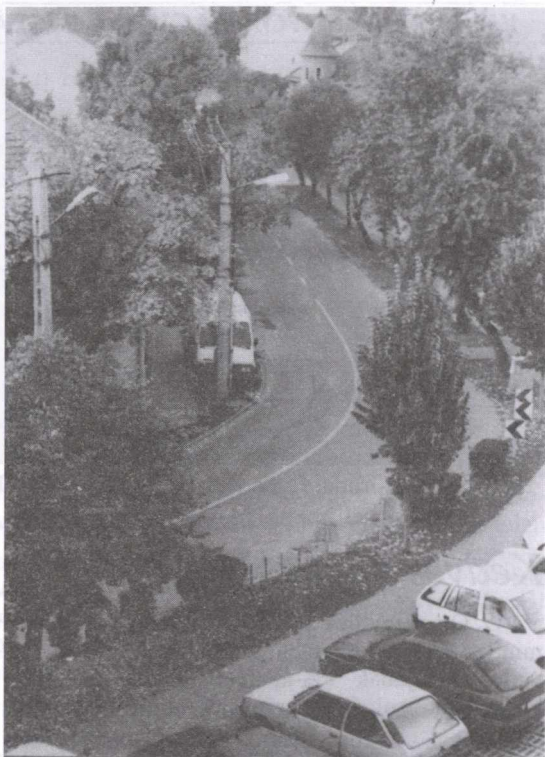
Az élet útján járva a végcél világos lehet előttünk: üdvösség, ahogyan Jézus ígéri.

Jézus sokszor beszél arról, hogy a mi házánk a mennyben van, és ez az út vezet oda.

Kevesen vannak

Mindig is kevesen voltak, akik igazán követni akarták Krisztust. Sokan félnek a kis számtól, nehéz vállalni, de Jézus erre hív minket.

Jézus nemcsak két lehetőséget kínál nekünk, hanem megadja az irányt is. Sőt mondhatjuk, Jézus csak egy utat mutat nekünk. Hiszen nem azt mondja: „Itt van két út, mérlegetek, döntsetek”, hanem határozottan mondja: „Menjete be a szoros kapun”. Amikor Jézustól megkérdezik egyszer: „Uram, kevesen vannak-e, akik üdvözülnek?”, így felel (szinte nem is a kérdésre): „Igyekeztek bemenni a szoros kapun” (Lk 13,23). Jézus nem alternatívát ad elénk, hanem segít, tanácsol, parancsol, aktivizál: „Menjete be...” Bemegyünk-e? Melyik úton megyünk? Igyekszünk-e? Látjuk-e, keressük-e, megtaláljuk-e a kaput, az utat, a bejáratot? Fontos látnunk, hogy nincs középút! Népszerű a „via media”, köznapibb nyelven az „arany középút”. Ebben az irányban halad a világ, a gondolkodás, a magatartás. Jézus a keskeny útra rátalálásról beszél. Erre az útra magunknak kell rátalálni... Segíthet egy közösség, egy lelkész, egy barát, de magunknak kell megtalálni.

Erre az útra, a keskenyre, az életére, a jézusira egyszer találunk rá. S naponta lehet rajta járni. Naponta lehet ennek az útnak érdekében új és új döntéseket hozni. Felvállalni ügyeket, megszítani problémákat, felkarolni erőtlenekeket, imádkozni betegekért. Naponta harc lehet az úton maradni, hiszen mindenkit csábít a könnyebb út, a gyors haladás, a csillogás csábítása:

Jézus mondja: „Menjete be a szoros kapun!”

Menjünk be és járjunk az Ő útján!

Mindennap.

Bölcsföldi András

.....

Nincs esély. 6 méter aszfalt. 20 autó percenként. 5 kamion, egy vontató, egy lovaskocsi. A hernyó semmit sem tud az autókról. Azt sem tudja, milyen széles az aszfalt. Nem tud gyalogosokról, biciklisekről, motorosokról. A hernyó csak azt tudja, hogy odaát zöldell a fű. Csodálatosan zöld, valószínűleg ehető is. Kívánja a zöldet. Át kell menni a túloldalra!

Nincs esély. 6 méter aszfalt. Elindul – parányi, csonka lábacska. 20 autó percenként. Sietség nélkül nekiindul. Félelem nélkül, taktikázás nélkül. 5 teherautó. Egy vontató, egy lovaskocsi. Elindul – megy, megy és megy – és megérkezik.

R. O. Wiener

A Magyarországi KIE 1997-re tervezett programjai:

Április 18–20.	Táncszeminárium	Csömör
Április 18–20.	Színhátszór fesztivál	Kiskőrös
Április 26.	MKIE-közgyűlés	Budapest
Június 23–29.	Kenutúra	
Július 13–20.	Munkatársképző tanfolyam	
Július 21–27.	Sporttábor (igény szerint)	Nagyveleg
Július 31.–augusztus 5.	Európai Ten Sing Fesztivál	Kiskőrös
Augusztus 4–13.	Sporttábor	Nagyveleg
Augusztus 8–15.	Vándortábor	Bakony
Augusztus 25–31.	Lovastábor	Zsámbék
Szeptember 26–28.	Csendes hétvége	Kecskemét, Emmaus-ház
Október 24–26.	Ten Sing zenei-lelki szeminárium	

A programokkal kapcsolatosan bővebb információ, illetve jelentkezés:
KIE-iroda, Budapest, Horánszky u. 26. Telefon/fax: 267-0587

Kedves Olvasó!

Az Országgyűlés jóváhagyta, hogy minden adózó befizetett személyi jövedelemadójának 1%-át felajánlhatja közcélokot szolgáló szervezetek támogatására.

Kérjük mindazokat, akik egyetértenek céljainkkal, és támogatni kívánják az MKIE működését, programjait, a Vezess! kiadását, adóbevallásukban rendelkezzenek az MKIE javára.

A rendelkező nyilatkozatot lezárt borítékban kell az adóbevalláshoz csatolni, illetve a munkáltatónak átadni.

A borítékra kívül rá kell írni az adózó nevét, címét és személyi számát (adóazonosító számát).

A rendelkező nyilatkozaton csak a következők szerepelnek:

*Rendelkező nyilatkozat
a befizetett adó egy százalékáról*

A kedvezményezett adószáma:
19669429–1–42

A kedvezményezett neve:
Magyarországi Keresztyén Ifjúsági
Egyesület

(A nyilatkozat mérete: A/5)

A Protestáns Missziói Tanulmányi Intézet szeretettel vár minden érdeklődőt misziói ünnepségére, melyet 1997. március 22-én szombaton 14 és 18 óra között a budapest-rákoscsabai református templomban rendez (1171 Budapest, Rákoscsaba u. 2.). Az összejövétel témája: *Kapunyitás Kelet felé*. Áhítatot tart Dr. Füzesi Zoltán református lelkipásztor. Előadást és beszámolót tartanak: Szabó Dániel, a Tiszán-
innen Református Egyházkerület főgondnoka, Csepregi Márta, az ELTE Finnugor Nyelvtudományi Tanszékének adjunktusa és – reménység szerint – egy, a területen dolgozó külföldi vendégünk is.

A templom megközelítése: az Őrs vezér terétől a 61E jelű busszal Rákoskeresztúrig, onnan a 69-es vagy a 161-es busszal a református templomig.

„Önuralom szükséges ahhoz, hogy állandóan célunk felé haladjunk, hogy rendszeres munkát végezhessünk. Ne tudjon ettől minden csekélység eltéríteni. Bizonyos nagyvonalúság legyen életünkben, tanuljuk meg a kicsinyes dolgokat félrelökni – különb feladatokra vagyunk hivatva. Ha tartalmas, tevékeny életet élünk, sokkal kevésbé bolygatják meg a külső körülmények lelki egyensúlyunkat. Úgy vagyunk ilyenkor, mint a sebesen haladó kerékpár, amely egyenes vonalban biztosan szalad pályáján, míg ha nagyon lassan megy, ide-oda imbolyog és minduntalan felborulás fenyegeti.”

*Gyökössy Endre, Bognár Cecil: Mi és mások
(Szent Gellért Egyházi Kiadó)*

„Ha hajót akarsz építeni, ne kürtöld össze az embereket, hogy fát szerezzenek, ne add ki a munkát, ne is oszd szét a feladatokat, hanem ébressz bennük vágyakozást a végtelen tenger iránt.”

Antoine de Saint-Exupéry

Te mit teszel...

ne mondd nekem,
    hogy háborúk pusztítanak a világon
ne mondd,
    hogy éhen halnak emberek
ne mondd,
    hogy gyűlöletből gyilkolnak oly sokan ártatlanokat
ne mondd nekem,
    hogy elnyomnak és egymásnak uszítanak népeket
mond meg nekem,
    Te mit teszel?

Gerd Becker

KISS JÁNOS

Valakiről megemlékezni többféleképpen lehet. Lehet szubjektíven, ha hosszú ideig megadatott az együttlét. Ennek hiányában lehet objektíven, történelmi precizitással. Most nekem szűk lehetőség sem adott, hiszen – ha részlegesen is, de – ismertem János bácsit. Ezért nem is tudok, de nem is akarok az objektivitás látszatában tetszelegni. Annnyira azonban ez az ismeretség nem futotta, hogy csupán a személyes élményekre támaszkodjam. Hogy megosszam gondjaimat, két olyan segítséget kerestem, akik hosszabb-rövidebb ideig munkatársai voltak – ha nem is a KIE-munkában – Kiss Jánosnak. Köszönöm mindazt a segítséget, amit Józsa Márton és Bohus Imre ny. ev. lelkészekről kaptam.

Kiss Jánost az 1970-es évek elején ismertem meg, amikor sok papgyerekekhez és felnövőben lévő gyülekezeti ifjúságishoz hasonlóan elmehettem Fótira, a kántorképző tanfolyamra. Az egyetlen olyan legálisan működő, evangélikus ifjúsággal foglalkozó helyre, ahol kimondva, kimondatlanul az is cél volt, hogy egyáltalán találkozzanak a generáció tagjai. Egymással is és Jézussal is!

A hatalmas, nyárfás kertben ott állt „A Mandák”, amelyet egy-egy tanfolyamra 50-60 fiatal népesített be. Nem

csupán a földszinti, meg az emeleti szobákat, de a padlásteret is, hiszen évekig az volt szalmazsákokkal, később már matracokkal, majd vas, emeletes ágyakkal a fiúk rezidenciája. S minden szobában, minden lépcsőfordulóban, mindenhol, ahol egy kicsit is el lehetett különíteni, harmónium és harmónium.

A gondnok

Fantasztikus nyüzsgés fogadta az érkezőt. A tanfolyam előadói óratermatikát beszéltek meg az „igazgatói” iroda egyik sarkában, az adminisztrációt az íróasztalnál lehetett lebonyolítani, kották, füzetek az asztalon. Ennek is, de az egész tanfolyamnak azonban volt gazdája. János bácsi nyitott szívvel és nyitott lakással állt minden kérdés elé, mindig, mindenkre volt gondja és ideje. Gazda volt a szó igazi értelmében. Minden fontos volt számára, ami a kitűzött célt segítette, és semmi sem izgatta, ami egy kicsit is felesleges volt. Előre gondolta és intézte a dolgokat. Programokat, tematikákat gondolt ki, és tett meg mindent megvalósulásukért. Számon tartott embereket, nemcsak akkor, amikor kérni kellett, szolgálatra vagy segítségre, hanem utólag is. Egyháztörténelmi érdekességek ma már azok a naplók, amelyek a Belmissziói Otthon kezdetétől megőrizték a hétköznapokat is.

Az egymáshoz, illetve az ügyekhez való viszonyát jól mutatja ez a talán szó szerinti idézet: „Jobb a paréj eledele békességben, mint a hizott ökör veszeke-déssel!”

A kapcsolatokat ápoló

Bizonyára minden régebbi kapcsolata is fontos volt számára, s nem csupán az újak, így a KIE-vel vagy a nyíregyháziakkal valók. Talán nem is nagyon lehet elválasztani a KIE és a lelkészekkel való kapcsolatait, hiszen sok esetben kapcsolódtak ezek egymásba. De különösen is fontosak voltak számára a teológusok. Ezt bizonyíthatja az a tény, hogy az ő főtí idejéből az evangélikus teológiára ment fiatalok döntő többsége volt „főtí megfertőzött”, s a másik, hogy amikor már a Mandák vezetéséből nyugdíjba vonult, még évekig járt ki a Teológiai Akadémiára harmóniumjátékra oktatni a teológusokat!

A gyülekezetekkel is aktív kapcsolatot ápol, s nemcsak a Pest megyeiekkel, akik adományokkal, munkával sokat segítettek a kántorképzés munkájában, hanem a távoliakkal is. Mindig örömmel ment gyülekezeti szolgálatra, az evangélizáció hűséges munkása maradt mindig.

Önállósága

Nehéz történelmi időkben végezte szolgálatát. Gyakran tapasztalhatta meg, hogy elképzelései vitorláját nem hátulról dagasztják a szelek, hanem szembe kell – néha a viharral is – vitorláznia. Püspökök is vigyázták lépteit és dolgait, de mégis úgy végezte dolgait, hogy tudta és tudatta mindig, hogy ő is püspök – a maga helyén, a maga ügyében.

Gyülekezete

Noha, amióta Nyíregyházáról Fótra került (1946!) benne élt a főtí gyülekezetben, presbiter is volt, mégis, talán nem túlzás azt mondani, hogy az ő igazi gyülekezetei a konferenciákra járók voltak – mindig. Kántori hitvallása volt, hogy az, aki az orgonánál ül, az is pap, az is igehirdető. S azt a váltást, ami az evangélizációk „fővárosából” a kántorképzés „fővárosát” csinálta – 1953-ban – azzal a kettős tudattal élte meg, hogy egyrészt a „Mandák-házat” az Úr konferenciák miatt adta – bármi történéjék is, másrészt a kántorképzés a jövőt munkálja!

Öröksége

Kiss János minden dolgát az Úrtól kapott feladatnak tudta. Fóton ma is minden azt tartja, hogy hirdettetett a Jézus Krisztus!

„Csak az Úrnak nagy kegyelme, hogy még nincsen végünk!”

Magassy Sándor

Ifjúsági munka Csömörön

Azt hiszem, a KIE berkein belül Csömör neve egyre ismertebb, ha máshonnan nem, legalább a táncszemináriumok miatt. De bármilyen evangélikus táborban vagy konferencián is fel lehet lelni egy-két csömörít.

Hadd meséljek egy kicsit magunkról. Csömör egy kb. hatezer lakosú nagyközség a főváros közelében. Vallási élete igen élénk, katolikus, református, baptista és evangélikus gyülekezet is van. Ezek közül én most ez utóbbi ifjúsági munkájáról, programjairól szeretnék mesélni. Van egy kb. harmincfős CSEVI-nk (Csömöri Evangélikus Ifjúság). Pénteken esténként tartjuk az „ifit” fél 8-tól (a valóságban inkább 8-tól). Az „ifik” igen változatosak: gyakran néhányunk által összeállított áhítattal kezdünk, ezek általában meditatív jellegűek, sajátos hangulatúak az égő gyertyáktól. Szoktunk egy-egy bibliai könyvet tanulmányozni, annak egyes fejezeteiről, részeiről beszélgetünk kisebb vagy nagyobb csoportban. Az alkalmakat néha kézműveskedéssel, vetélkedőkkel színesítjük.

Minden nyáron táborozni megyünk egy hétre. Igyekszünk az országnak mindig más területére eljutni, üresen álló parókiák csendjét felverní. Ezekben a táborokban derülnek ki sokszor a rejtett (pl. színészi) képességek. Szakácsaink pedig velünk etetik meg környezetül, amit főztek.

Már hagyománnyá vált, hogy a májusi konfirmáció előtt ún. „edzőtáborba” visszük a konfirmandusokat. Itt kis csoportokban forgószínpadszerű beosztásban elmondhatják a megtanult verseket, beszámolhatnak Biblia- és Káté-ismereteikről. Mindig nagy sikere van az ún. „bibliakeresési” versenynek (igehelyek kikeresése a feladat), ahol a konfirmandusok az „öreg ifisekkel” vethetik össze gyorsaságukat. Ez a hétvége egyben jó alkalom arra is, hogy jobban megismerjük egymást, új énekeket tanuljunk, ezzel is segítve a konfirmandusok beilleszkedését a CSEVI-be.

Az is sokéves hagyomány, hogy az első szeptemberi „ifin” szalonnasütés a program.

Ilyenkor köszöntünk minden új „ifist” olyan igés lappal, melyre az ő keresztelési igéjét írtuk.

A „Vasiba” (Vasárnapi Iskola) kb. hatvan gyerek jár vasárnapról vasárnapra. A nagy létszám miatt a közös éneklések után három csoportban szoktuk folytatni az órát (a csoportbeosztás életkor szerint történik). Aki részt vesz, az a füzetébe kap egy halas pecsétet. Az a három gyerek, amelyiknek a legtöbb pecsétje van, ingyen jöhet a Vasis táborba. A gyerektábor mindannyiunk számára nagy élmény. Itt a hét során egy-egy bibliai könyvet, hosszabb történetet dolgozunk fel. Az egyik évben Jónás története volt a téma. A délelőtti foglalkozások keretében a kiscsoport díszleteket festett a középső csoport esti bábeldadásához, a nagycsoport pedig hajónaplót írt. Délutánonként kézműveskedtünk: szőttünk, üveget festettünk, agyagoztunk stb. Éve óta bevált ötlet, hogy a megérkezésünk délutánján mindenki képeslapot készít és ír a szüleinek. A szülők mindig nagyon örülnek a friss híreknek. Este, vacsora után minden csoport bemutatja, mit alkotott aznap. Ezután már csak a fürdés és a lefekvés nem kis feladata van hátra...

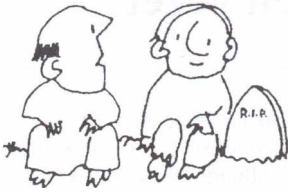
December 26-án délután „ifis” karácsonyt szoktunk tartani. Erre készülve már korábban kihúzzuk egymás nevét, ajándékot készítünk a kihúzottnak, amit ezen az alkalmon adunk át.

Karácsonykor műsorral szoktunk szolgálni a templomban. Csoportonként színdarabokat, verses, énekes köszöntőket adunk elő. Ez nemcsak nekünk, hanem a szülőknek is mindig nagy izgalom.

Gyülekezetünk jelenleg nagy munkában van, az imatermet bővítjük, mert – hála Istennek – az eredeti kinőttük. Az építkezés főleg adományokból történik. Ha befejeződik a bővítés, szeretnénk konferenciáknak, táboroknak is helyet adni. Ha egyszer Csömör felé jártok, látogassatok meg minket! Addig is Isten áldjon titeket és minket is!

Boda Zsuzsa

1

Látod, Jób, én nem panaszkodom, csak csendben szenvedek!

2

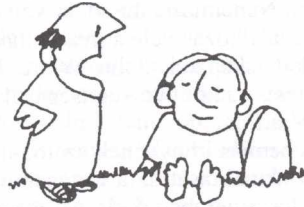
Nézd csak, fáj a karom – de egy szót se szólok!

3

Azt mondtam, fáj a karom, de nem panaszkodom!

4

Ébredj fel, Jób! Azt mondtam, egy szót se szólok. Csendben szenvedek!

5

Azt mondtam,

**csendben
szenvedek!**

6

7

Na, most még a szívem is megfájdult, mert senki se veszi észre, hogy én milyen türelmes és alázatos vagyok.

A vezető, akit Isten vezet

Nehémiás

Valljuk be magunknak: Nehémiás könyve nem tartozik a Biblia azon könyvei közé, amelyeket a leggyakrabban forgatunk. Felhagyva a királyi többessel – ami mögé olyan jól el lehet bújni –, a történetet már ismertem, olvastam is valamikor, de Bibliámban valóban nem a leggyakrabban lapozgatott könyv Nehémiásé. Ezért is volt izgalmas a találkozás vele a nyári piliscsabai munkatársképzőn, John White *Vezesd népem!* c. könyve segítségével (Harmat Kiadó).

Nehémiás könyvének számomra különös aktualitását az a történelmi helyzet adta, amelyben ő élt. Mi is volt ez? A népet Isten keményen megbüntette évszázados bűneiért, hitetlenségéért. Ez a büntetés volt a babiloni fogság, ma úgy mondanánk, deportálás, kitelepítés. Ez az iszonyat hetven évig tartott. Éppen elég hosszú idő volt ez ahhoz, hogy a deportálást átélte generációk ott a fogságban haljanak meg, és újabb generációk nőjenek fel, akik még soha nem látták a hazát, az ígéret földjét. Amikor letelt a büntetés, kedvező történelmi folyamat következtében a nép hazamehetett. Ami otthon várta őket, nagyon lehangoló volt. Romok mindenütt, romokban hevert a Templom, de a város, Jeruzsálem állapota sem volt jobb. Mindenütt a pusztulás képe fogadta a hazatérőket. Helyüket idegenek foglalták el, akik ellenségesen viselkedtek velük szemben. A szabadulás öröme után keserves volt megélni a valóságot. Hatalmas vállalkozás! Megszervezni újra egy nép, egy ország életét, újjáépíteni a Templomot, a várost, azt védhetővé tenni, és nem utolsósorban felépíteni otthonaikat.

Adódik az összehasonlítás: nem ilyen helyzetben vagyunk-e mi is? Gazdasági csőd állandó fenyegetésében élünk, múltunk és földrajzi helyzetünk állandó szorításában. De még rosszabb az az erkölcsi romlás, amivel nap mint nap találkozunk. Kilátástalanság és céltalanság, közöny és önzés, ezt látjuk mindenütt, amerre csak nézünk. Tudjuk, építkeznünk kell. De mit? És hogyan? Járható-e még a régi út? De ki tud teljesen újat mutatni? Van-e helyzetünknek történelmi analógiája? (És ha van ilyen, segíthet-e?)

Nehéz kérdések feszülnek bennünk. Ki az, aki utat mutat?

Izráel népének ott volt Ezsdrás, a pap, és Nehémiás. Nehémiás I. Artahaszasztá perzsa uralkodó pohárnoka volt. Feladata az volt, hogy mindig megkóstolja a király borát, és csak azután adja át neki személyesen a kelyhet. Ma nem értjük igazán, mit is jelentett mindez. Azt mondhatnánk: a király nemzetbiztonsági főtanácsadója volt, hisz ő felelt a király életéért. Ezért munkája több volt a naponkénti ital ellenőrzésénél. Ez az ember megy haza a király engedélyével, hogy segítse népét az anyagi és erkölcsi újjáépítésben. Könyve (?), naplója (?) első helyen arról szól, hogyan valósítja meg Isten tervét ezzel a néppel, akikkel egykor szövetséget kötött, s akik már annyi csalódást okoztak neki. De sokat elárul magáról Nehémiásról is, az Istennel szoros kapcsolatban álló vezetőről.

Imádsággal kezdi! Mielőtt bármibe belefogna, Isten elé viszi népe ügyét. Megrendítették az otthonról érkezett rossz hírek. Napokon át ült, sírt és gyászolt. És imádkozott, tusakodott,

könyörgött. A Szentírás egyik leggyörődőbb, legküzdelmesebb imádsága ez! Ő, aki elmondhatná, nincs köze népe bűneihez, teljesen azonosul népével, így annak múltbéli bűneivel is. Mert más-ként nem lehet vezető, kívülről nem lehet majd tanácsokat osztogatni, ha segíteni akar. És imádságában ott a bűnvalás! Mert minden megújulás itt kezdődik: Isten előtti gyötrődésben, leszámolva mindennel, megvallva minden hűtlenséget. Isten csak azt tudja megtölteni erejével, szeretetével, aki üresen áll elébe! Isten csak azt tudja használni, aki így megy oda hozzá, mindent feladva.

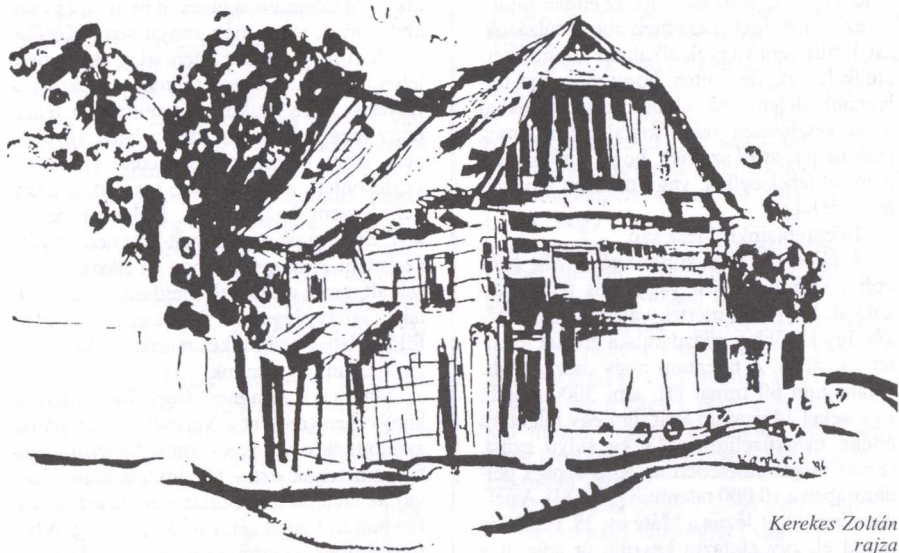
Szervez és keményen dolgozik! Istentől elhívott vezető ő, aki mindig minden döntését, elhatározását Isten előtt vívja meg. Istennel való teljes egységben végzi munkáját. Elképzelhetetlen lenne számára, hogy netán kívonná magát a munka alól, mondván, neki magasabb rendű feladatai vannak. Sőt, keményen ostromozza azokat a vezetőket, akiknek nehezebbre esik együtt dolgozni a néppel.

Bölcs! Gyakran kerül nehéz helyzetbe. El kell viselnie külső támadásokat, belső intrikákat. Van, hogy merényletet terveznek ellene. Akit Isten vezet, az ha nem is mindig könnyen, de megfelelő módon tud reagálni a váratlan helyzetekben is.

És *ember!* Naplója hűen tárja elénk vívódásait, küzdelmeit, kétségeit. Életét, harcait megismerve egy Istenben bízó ember élete tárul elénk. Nem az a hős ő, akinek mindig minden könnyedén sikerül. Mint a Bibliában még sokan mások, ő is Isten embere, akiben maga Isten lesz naggyá.

Nehémiás ma is példa lehet! Naplóját ajánlom minden keresztyén vezetőnek. Ha a történelmi analógiák felől néha kétségeink is vannak, Isten embere ma is csak ezen az úton járhat. Ha eredményes akar lenni, ha helyt akar állni, akkor Istentől elhívott kell hogy legyen. Akkor életét Isten előtt kell élnie. Csak Istentől vezetett vezethet másokat!

Lupták György

*Kerekes Zoltán
rajza*

Talentumaink...

Előbb-utóbb eljut mindenki ide, a talentumok felméréséig. Ugye már Te is feltettél az alábbi kérdések közül többet is?

Mi vagyok? Mire vagyok alkalmas? Milyen pályát válasszak? Mi fölött rendelkezem? Mihez értek? Mim van? Mi van, ha nincs talentumom? Vagy ha túl sok van? Mi a célom a világban? Van küldetésem? Hivatásom? Kamatoztatnom kell tehetségem? Kitől kaptam? Istentől? Isten kiválasztott valamire? Mi a dolgom?

A látszat csal: most még nem a pályaválasztásról szeretnék írni. Inkább arról, ami azt megelőzi: magunk felméréséről. Segítségre lesz egy bibliai történet Jézus példázatai közül: „A talentumokról” szóló (Mt 25,14–30). Ne menj tovább! Olvasd el!

Születésünkkor sok minden eldől, ami tehetségünk vagy különösebb adottságaink körébe tartozik. Szerepet játszik a neveletés, családi hagyományok, a környezet, barátok, osztálytársak, más hatások, divatok, példaképek is. S az is, hogy az ember mihez „érez” tehetséget. Lehetnek ebben túlzások: „semmire sem vagyok alkalmas”, miniszterelnök leszek, de fontos, hogy magamat milyennek ítélem. Az előbbi felsorolásokkal most részletesen nem foglalkozunk, még csak nem is arról szólnék, hogy miről ismerhető fel tehetségünk, vagy mi segít a pályorientációban.

Talentumainkról lesz szó.

A talentum régi súlymérték. Míg nem volt pénzerme, ezüst vagy más fémdarabakkal, súlyokkal mérték valaminek az értékét. Így később a pénzdarabka értékét jelentette a súlya. A talentum nagy összeg volt. 1 talentum 60 minát ért, ami 3000 sekel. Egy sekel 14 gramm volt, így egy talentum értéke megközelítőleg 43 kg súlyú ezüst. (Ezért megfizethetetlen az adós szolga példázatában a 10 000 talentum [Mt 18]). A példázatban, amit Jézus a Máté ev. 25. részében mond el, egy elutazni készülő úr adja át a

szolgáinak a vagyont. Mindenkinek a képessége szerint. Tehát a pénzt már úgy osztja ki, hogy felmérte: ki mennyire tudja azt hasznosítani. A talentum tehát nem a tehetséget jelenti, mint azt legtöbbször gondolják. Magában foglalhatja esetenként, de a talentum már a tehetségre adott isteni lehetőség. Isten valamit ad. Valamivel megajándékoz. Ahhoz adja, amihez értek. Annyit ad, amennyit kamatoztathatok. Nem többet és nem kevesebbet. Ehhez arról kell meggyőződni, hogy amit kaptam lehetőségben, anyagiakban, tehetséges edzőben, jó nyelvtanárban, segítő szülőben, őszinte barátban, azt nem a véletlen adta elém, hanem Istentől kaptam. Így már kipróbálhatom magam. Tudom-e csinálni? Megye-e? Birom-e? Azt kelle csinálnom? S ha egybeesik a megbízás és az engedelmes végrehajtás, akkor nem marad el a várt eredmény. Gyermekkoromban mindig az járt a fejemben e példázat kapcsán, hogy mit tett volna a gazda, ha mondjuk az öt talentumos elveszít hármát, és csak kettőt nyer, vagy még annyit sem? Később értettem meg: ha azt Isten adja, akkor nem lehet elbukni. Ez nem szerencsejátékos befektetés. Nem rizikós. A tanulópenzt lehet, hogy meg kell fizetni, de az Isten ügyében nem lehet vereséget szenvedni. Ő adja a véghezvitelt, a győzelmet, a sikert, a hasznot. S nem én szerezem. Dolgozni persze kell. Én vagyok a végrehajtó, de nem enyém az érdem. Aki egyet kapott és elásta, az mit csinált, amíg a többiek megfeszítve dolgoztak? Gereblyézte a földet az elásott pénz fölött? Isten bennünket munkával bíz meg, amit el kell végeznünk.

Maurice E. Wagner: *Vagyok-e valaki?* c. könyvében (melyet a *Vezess!* 20. számában ajánlottunk olvasásra – most hangsúlyozottan ismétljük ezt – témánkhöz kapcsolódva) az énképünk alakulásának elemzése során három fontos „érzést” állapít meg. A befogadottság, az értékesség és az alkalmasság

érzését. A talentumokkal kapcsolatban is érvényes e három fogalom. A befogadottság érzése a „valahová való tartozás” vágyához kapcsolódik. Az, hogy része vagyok valaminek, egy közösségnek, egy csapatnak, egy csoportnak, egy teamnek, egy osztályközösségnek, egy gyülekezetnek, meghatározza aktivitásomat is, hiszen ha a többiek elvárnak tőlem valamit, ha számítanak rám, ha szükségük van a munkámra – az engem is jobban inspirál. A bibliai példából nem derül ki, ki hol forgolódott. Az egytalentumos szolga vajon nem a magányost testesíti meg? Az értékesség érzéséhez kapcsolódnak bizonyos mondatok: „Jó vagyok”. „Ehhez érték”. „Nélkülem nehezebben menne”, s ezek a mondatok első hallásra taszítóak. „Reklám” – „amerika” – „minden szuper”-világra emlékeztetnek. Mint mikor Willy Loman fiait dicsérve képtelen észrevenni, hogy nemcsak bálványozott gyermekei, hanem családja, élete a legnagyobb összehozás szelén van (Arthur Miller: Az ügynök halála). Akkor érezzük magunkat igazán értékesnek, ha azt tesszük, amit tennünk kell. Ez még akkor is igaz, ha mások megpróbálnak bennünket elbizonytalanítani. És jólesik, ha másoktól pozitív visszajelzést kapunk. Mint az a kőfaragó, akit a kölni dóm építése közben kérdeztek meg, hogy mit csinál, amire ő azt felelte öntudatosan: építem a kölni dómot. Pedig csak egy követ faragott. Az értékesség azt is jelenti: nemcsak igazunk van, de helyesen is cselekszünk. S akkor érezzük magunkat igazán biztonságban, ha mindez a befogadottságunkhoz is kapcsolódik, hiszen abban látszik meg értékességünk, attól a közösség is gazdagodik. Az értékesség személyes síkja befolyásolja leginkább az önbecsülésünket. Az is előfordulhat, hogy valaki nem tudja maga sem, hogy mennyit ér. Az valószínűleg még nem vállalt felelősségteljes szolgálatot. Hiszen ha nekem feladatom például a gyermekintenzitelen való segítése, akkor ha nem vagyok ott, hiányzom, vagy a szolgálat el sem végződik. Az alkalmasság, ami a talentum-kérdéshez legközelebbinek látszik, annyit jelent, hogy érezzük, megfelelően látjuk el feladatainkat, és megálljuk a helyünket a mindennapi élethelyzetben.

Ez nem függ fizikai állapotunktól, alkatunktól, egészségünkötől. Én sohasem tudnék olyan szép képet festeni kézzel, mint egy mozgásképtelen alkotó szájjal... Az igazi alkalmassághoz az is hozzátartozik, hogy nemcsak képességeinkkel vagyunk tisztában, hanem gyengeségeinkkel, korlátainkkal is. Az alkalmasság érzése nem gyermekkorban alakul ki, hanem a serdülő- és ifjúkorban, s a sikerek, bukások sokfelé alakítják. A három érzés kölcsönhatása is nagyon lényeges. A befogadottság érzése mások viselkedésétől, a közösség hozzáállásától függ. Az értékesség tudata főleg önmagunktól van. Az alkalmasság pedig egykori kapcsolatainknak és jelenlegi sikereinknek és kudarcainknak az értékelése. Ha ezekkel tisztában vagyok, akkor nem fogok megijedni attól, ha az Úr egyszer öt talentummal áll elélem. Nem rohanok ásóért, kapáért..., és nem sértődöm meg, ha Isten csak egy, szerény talentumot ad nekem. Vannak-e már a birtokodban ilyen talentumok? Vagy éppen most menekülnél előlük? Túl súlyosak? Túl értékesek? Túl nagy a felelősség? Túl lusta vagy? Túl...

Történetünk lényege egyetlen mondatba sűrítendő össze: Használod-e, amit Isten neked ad, amivel megbíz? Felismered-e, hogy értékes vagy Isten szemében? Rengeteg értéked van, kincseshánya lehet a bensőd! A hited, a szereteted, a tisztaságod, az érzésed, a derűd, és még ki tudja hány darabka ezüst, pénzeszacskó, faláda – tele kincssel van benned? Így sóhajt fel a zsoltáriró is az ég csillagtengerét szemlélve: „Micsoda a halandó, hogy törődsz vele és az emberfia, hogy gondod van rá? Kevésbé tetted őt kisebbé Istennél, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg (Zsolt 8,5–6). Jób (!) még szebben fogalmaz: „Micsoda az ember, hogy ily nagyra tartod” (Jób 7,17). Még akkor is értékes vagy, ha úgy érzed: te csak egy láncszem vagy a nagy egészben. Anélkül még a legdrágább bicikli sem megy. Isten fontosnak és értékesnek lát, és szeretne használni Téged...

Három – öt – egy – kettő – tíz – hat?

Neked hány talentumod van?

Bölcsföldi András

Prédikációnovella

Elégtelen... példás

Hideg harmat lepte be a füvet, a bokrok, a szedett-vedett takarókat és az alóluk kilógó boglyas fejeket. Júdás kelt először, és egy fának dőlve nézte a napfelkeltét. Lassan ébredezett a többi tanítvány is. Volt, aki morcosan és fázósan húzta magára a takaróját, volt aki frissen futott a patakhöz megmosni arcát. Néhányan imádkoztak, néhányan pedig folytatták az este abbamaradt beszélgetést az erőszakosságról, a keménység szükségességéről, szenvédeyesen alátámasztva véleményüket eddigi életútjuk tapasztalataival. János, a szinte még kölyökember közben mélyen aludt. Jézus odament hozzá, szelíden megvárta a vállát, rámosolygott és a többi tanítványra mutatott. Majd lassan elindult Jeruzsálem felé.

A tanítványok most sem kérdezték meg, hogy mit tartogat számukra az előttük álló nap. Lényegében teljesen ráhagyatkoztak mesterükre. Igazán nem panaszkodhattak unalomra Jézus mellett. Gyakran volt részük váratlan fordulatokban.

Beléptek a Juh-kapun. Már nyüzsgött az egész város. Útjuk girbegurbán vezetett sikátorokon, utcákon, a piacon át. Egyre nagyobb csodálkozással néztek egymásra, a talány egyre nőtt. De Jézus határozott lépteiből látták, hogy ő pontosan tudja, mit akar. Amikor befordultak az állatkerthez vezető utcába, először csak kuncogtak, aztán hangosan, szinte gunyorosan nevetgélni kezdtek, csak nem az állatkerthen lesz ma a tanulmányi kirándulás?

Annak rendje-módja szerint megváltották a tizenhárom felnőttjegyét, bár tizenketten tanulók voltak. Jézus a következő feladatot adta nekik: Elmenve a ketrecek, kifutók előtt, válasszák ki azokat az állatokat, amelyeknek külső vagy belső tulajdonságaival szívesen azonosulnának. Péter nem értette pontosan a feladatot, így

Jézus neki külön megmagyarázta: Minden állatnak vannak jellemzői. Néhány tulajdonságuk kifejezetten jellegzetes. Ha majd megnézel egy-egy állatot, dönts el, hogy rád illik-e, szimpatikus-e, szeretnél-e te is olyan lenni.

Először a vízilovat nézték meg. Lassú volt és lomha, kövér és szétázott, hatalmas szájjal és sárga, összevissza álló fogakkal. Még csak föl sem merült, hogy valaki ilyen szeretett volna lenni. A disznók ketrecénél hemzsegték a legyek. Szegénykék sárosak és gusztustalanok voltak. Különösen alkalmas hely egymás ugratására! A medve hatalmas mancsaival, két hátsó lábára állva, óriási testét megmutatva már sikert aratott. A sietősebbek itt döntöttek is. Ők ilyen erősek és bátrak akarnak lenni. A rovarházban a lepkék tetszettek nekik, de hát egy férfihoz mégsem illik a kecsesség, a törekenység és a cifraság. A pókok undorítóak voltak, a madárpók kifejezetten visszataszító. Ki akarja, hogy irtózanak tőle? Az oroszlán tarolt. Arányos teste, tekintélyt parancsoló sörénye semmi kétséget nem hagyott, hogy az övé és az ő tulajdonságai a pálma. Amikor hosszan, öblösen elordította magát, félelem borzongott végig a tanítványokon. Igen, ez kell: tisztelettel teljes félelemmel fogják őket hallgatni az emberek. Hatalom, felsőbb-ség, kivételezetség, erő, keménység, tekintély, rendíthetetlenség.

A sok járkálásban elfáradtak, és mivel amúgy is délfelé járt már, evéshez telepedtek. Hatalmasakat haraptak kenyérükből, és jó nagyokat húztak kulacsukból. Néhány méterre tőlük leszállt egy galamb, majd egyre több érkezett. Óvatosan lépkedtek, fejüket előre-hátra mozgatták, és vártak. Talán Máté szórt először nekik néhány morzsát. Hamar fölkapkodták, és közelebb merészkedtek a most már egyre sú-

rűbben hulló kenyérdarabkákat szedegetve. A tanítványoknak olykor nagyon pontosan kellett célozniuk, ha a szemtelen verebeket ki akarták cselezni. Nagy elfoglaltságukban egyikőjüknek sem jutott eszébe, hogy a galambokat is lehetne válsztani követendő példaként. (Talán azért sem, mert ezek a galambok nem voltak rács mögött.) A megszokott és jelentéktelen állatok körébe tartoztak. És akkor, hosszú idő óta először megszólalt Jézus: „Legyetek szelídek, mint a galambok.” Taposolt egyet, mire a galambok elrepültek. „Látjátok – mondta –, ezek szabadok.”

Fölkerekedtek, és közös megegyezés alapján a majomházat vették célba. A majmok a kicsi sárgától a nagy barnáig élelmes bohócok voltak, csak úgy kapták ki a látogatók kezéből a banánt. Szemük a bambaság és a huncutság mezsgyéjén révedezett. Úgyesen bolházták egymást, és látható élvezettel ropantották szét fogaikkal zsákmányuk kintinpáncélját. Egy tanítvány sem akart mindenki bolondja lenni. Az elefánt hatalmas izomhegyként tornyosult előttük. Az ormányával könnyedén emelgetett egy vastag fatörzset, csak úgy unaloműzőnek. János, aki még felgyúrhatta magát, itt cövekelt le. Elég hamar túljutottak a rágcslókon és a kisragadozókon. Jelentéktelen parányok futkostak kövek és fadarabok közt. Nem hozta őket lázba a höröcsög megtömött pofazacsója, a patkányok esztétikusnak távolról sem nevezhető alakja és ronda visítása. A görény közeléből pedig szinte menekültek.

Így érkeztek el a farkasokhoz. Méltóságteljesek és félelmetesek voltak. A tanít-

ványok jól ismerték a köztük uralkodó rangsort, szervezetséget és csoportszellemet. Igazán alkalmasnak tűntek, hogy közös megállapodás eredményeként a farkast is példaképnek vegyék. Miközben egyre jobban belelovalták magukat a farkasképbe, újabb és újabb bizonyítékokat találva

döntésük helyességére nézve, elérkezett az állatok etetésének ideje. Az állatgondozó kinyitotta a barlang falán lévő rácsot, és egy féléves bárányt dobott be nekik. Nem volt ott hajtóvadászat, menekülés, küzdelem. Megvillant öt fogsor. Egyszerre vetették rá magukat áldozatukra. A jelenet nem tartott sokáig. A báránynak fájdalmas felsírásra sem volt ideje. Egy pillanat alatt szétmarcangolták. A tanítványok émelegni kezdtek, szörnyülködtek, és mintha szürkült volna az imént még oly nagyon eszményített farkasmagartatás fénye. Ekkor meghallották Jézus halk szavát a hátuk mögöl: „Küldelek titeket, mint juhokat a farkasok közé.”

Jézus megérezte, hogy tanítványainak mára ennyi elég volt. Az aznapi tananyagot jó mester módjára a következő buzdító mondattal fejezte be: „Tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű.”

Néhány hónap múlva látták, amint Jézus ártatlan báránként tűri a farkasok ökölcspásait, a köpéseket, a husát föltépő korbácsütéseket, a szakálltépést, a fejébe nyomott töviskoszorút. Némán vitte, míg bírta, szegényfájának keresztgerendáját, tűrte a testét roncsoló szögek beverését, és tűrte a keresztben a halálát kívánó farkashorda gúnyolódását.

Kedves mai tanítványok, hanyast kapnánk a szelídség tantárgyból?

Bakay Péter

Szalay Lajos rajza

Dsida Jenő

Csendes, tiszta vers

Nincs semmim... Így megyek magamban –
tip-top – szelíden, csendesen.
S ha éjjel bántanak a rablók,
kítárom két üres kezem.

A rablók sírnak velem együtt,
olyan-olyan szegény vagyok,
mint kisdéd első fürdetőjén,
és mint a teknőn a halott.

De tart a föld. Ez az enyém még,
feszül az ég fejem felett,
s kítárom az örök egeknek
örök-mezítlén testemet.

Tornay András

szirmok

A hang forrong
A csend le van pecsételve
A világ dörömből
Krisztus kopogtat

Az egység eszköze a csend.
Hallgatni lehet együtt.
Beszélni nem.

Tornay András

Imádkozni azt jelenti:

Jézus nevét kiáltani,
akié minden hatalom
mennyen és földön –
ez a név a leghatalmasabb
és üdvösséget hozó ima.

Gy. Szabó Béla munkája

Kutas K.

A csend

*Mikor az égbolt hallgató harang,
fák alszanak, nem rezdül víztükör,
éj homlokán hideg fény tündököl,
s szentségtörés volna egy röpke hang;*

*mikor a föld, mint egy komor halott,
megbénult szívvel dermedten hever,
s hiába jajdulsz, visszahull jajod,
az ég és föld részvétlen, nem felel:*

*ilyenkor szóltam: – Csend, mondd meg: mi vagy?
Őstítkodat gyakran fürkészte agy:
tudós, bölcs, költő. Hallgatsz? ... Nincs szavad? ...*

*...Ki hitte, hogy hallja a Csend szavát,
nem Őt hallotta az, csak önmagát –
A Csend hallgat, mindig rejtély marad.*

Te itt vagy!

*Imádkozom, kiáltok és kiáltok,
de nem hallak.*

*Szenvedek, nyavalygok és panaszodom,
de Téged ez nem érdekel.*

*Nevetek, sírok és beszélek,
de Te nem szólsz.*

*Most már tudom:
hívatlanul is
itt vagy!*

Az imádság kimeríthetetlen téma, s azt hiszem, újra meg újra van benne mit felfedeznünk. Egy jó összefoglalást olvashatunk az *Agapé Kiadó* gondozásában: **Andrew Knowles: Az ima felfedezése.** Valóban fel lehet fedezni az imádságot a könyv képei és idézetei alapján. Komoly bibliatanulmányozásra buzdít a sok idézet, és megszügyenít, hogy mennyire átítatja a Bibliát az imádság lelkülete – vajon a miénket is? Aki úgy érzi, megfáradt az imádságban, olvassa el ezt a könyvet, kedvet fog kapni hozzá, mert rájön, hogy Isten kinyitott egy ajtót. De ahogy belépett, érteni fogja, hogy máris újabb tíz ajtó nyílt meg előtte, s ahogy sorra belép mindegyikre, újra hatalmas lehetőségeket talál. Az imádság ilyen folytonos felfedezés és természetes életközösség az Úrral. Gyakoroljátok!

A teológusokat is megkísérti a tudományosság egzakt volta. Már az első századokban akadtak teológusok, akik megpróbálták koruk filozófiai nyelvén elmondani Isten igazságát, és logikai szabályok közé szorítani a kijelentés következetességét. De ez minden korban nagy kísértés. Ugyanilyen kísértés lehet a művészetek nyelve, mert olyan mélyen érinti az embert, hogy szinte „vallásos nyelvi formát” feltételez. Hiszen az ún. hitetlen költők, zenészek, festők is olyan alkotásokkal állnak elő, hogy „mi hívők” csak csodálkozunk: Hát többet értenek Istenből, mint mi? Épp ezért nagyon figyelniük kell. És jól kell olvasnunk a világ jeleiben! Meg

kell tanulnunk nem becsapódni és nem felülni hamis, kevert tanításoknak, majdnem-ihletettségeknek, mert a Biblia kijelentése nem egyszerűen a valóság leírása, s nem csupán egyfajta igazság, hanem AZ IGAZSÁG, és arról tesz bizonyosságot, aki VAN, az igazi valóságról!

Csodálatos bizonyágtétel a *Harmat Kiadó* gondozásában megjelent könyv: **F. A. Schaeffer: Aki van** c. műve. Már korábban is olvashattunk a tudomány és hit kapcsolatáról és vitájáról a régi iratmissziós könyvek sorában az ő tollából értékes fejtegetéseket. Korunk „tudományosságában” azonban sok kérdést újra kell gondolnunk. Ha valakit sokat kérdeznek hasonló kérdésekről, vagy egyszerűen maga szeretne választ találni, szeretettel ajánlom ezt a művet – mielőtt kétségbeesnénk értetlenségünkön!

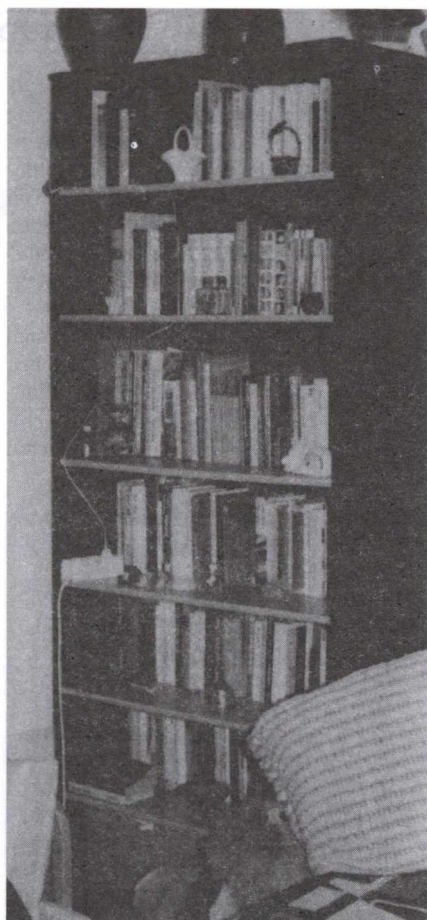
Korábban nagyon ellene voltam mindenféle „magyarázatos Bibliának”, mert úgy éreztem, hogy majd az Ige magyarázza önmagát. Mára már rá kellett jönnöm, hogy ahhoz, hogy az Ige önmagát magyarázza, sokkal több ismeretre van szükség, s hogy valóban azt olvassuk belőle, ami benne van, ahhoz nagyon nagy alázat kell. Rengegtszer kell olvasni a bibliai szöveget, míg valaki annak valódi jelentését megértheti. Mert nem csupán egyfajta bölcsességről van szó – ami mondjuk minden helyzetben igaz –, hanem ISTEN IGAZSÁGÁRÓL, amelynek vannak törvényszerűségei, s ezek megismerése

nélkül a magyarázat vagy az önálló bibliaolvasás megakad az ellentmondások tapasztalásában.

Így azoknak, akik mélyebben szeretnék érteni az Igét, nagy szeretettel ajánlom a *Harmat Kiadó* egy újabb könyvét: **Gordon D. Fee– Douglas Stuart: Kétélű kard** címmel. Nagy öröm, hogy megjelent egy ilyen magyarázat, átfogható és jól eligazító gondolatrendszer, hogy értsük is, amit olvasunk. Csak bibliaolvasással együtt érdemes forgatni, mindig a megfelelő részt olvasva, ahogy a fejezetekben ez leíródott.

Sok keresztyén kifulladás, vagy befullad. Nem képesek úgy élni, hogy keresztyénségük beépüljön, életük részévé válják. Pluszként tapasztalják meg először, majd egyre inkább idegen teherként a világgal szemben. Kevesen hajlandók Jézus mondatait komolyan venni: „Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztyét és úgy kövessen engem...” (Lk 14,27) Pedig enélkül nem lehet kibírni. Sem megvalósítani. Így sokan visszafordulnak körülöttünk. Ennek a „nehéznek” a titkairól szól a következő ajánlott könyv: **E. Elliot: Figyelem. A hívő élet ábécéje** alcímmel, a *Jó Hír Kiadónál*.

Nem szívesen halljuk ezt, pedig mindnyájan tudjuk, hogy az élet a renden alapul. A rendetlenség a szervezetben vagy a világban mindig veszélyt, betegséget, pusztulást eredményez. Miért gondoljuk, hogy a lelki életben lehet másként? Itt is törvényszerűségek vannak, és mindennek következménye is van. A világ sem azonnal romlott el láthatóan Ádám vétkétől – ma már azért

elég világosan látható is. A lelki rendetlenség is hordozható egy darabig, sőt tűnhet áldottnak is egy-egy élet. De ha valakinél a kifáradás, elkeseredés jelei mutatkoznak, gondolkodjon, hogy nem hősködött-e félkézzel teljes életet mutatva másoknak? S olvassa el a könyvet, hogy fegyelmet, engedelmességet tanuljon. És így mindenre legyen elég ereje...

Ablonczy Margit

- * hogy az aranyat addig kell forralni az aranyművesek szerint, míg olyan tiszta nem lesz a felszíne, hogy meglátja benne magát az aranyműves...? – „Boldogok, akiknek szívük tiszta, mert ők meglátják az Istent” (Máté 5,8). Lehet, hogy azért kell még téged is „forralni” az Úrnak, hogy tisztább légy, s meglátsszék benned az Ő arca?
- * hogy az arany minél tisztább, annál formálhatóbb, mert annyira puha lehet, hogy „gyurmázható”? – Ez valószínűleg velünk is ilyen módon zajlik, hiszen minél tisztább az életünk, annál

- könnyebben engedünk Isten formáló kezének, annál könnyebben engedelmeskedünk – „Mindnyájan ugyanarra a képre formálódunk át az ÚR Lelke által dicsőségről dicsőségre” (II. Kor. 3,18).
- * hogy a teljesen tiszta arany nyújtható, s olyan vékonyra, hogy átragyog rajta a fény? – Milyen csodálatos lehetőség, ha mi is alkalmasak leszünk arra, hogy ne csak a magunk dicsőségére éljünk, hanem „nyújthatóak” legyünk, míg át nem ragyog rajtunk a fény – „Úgy fénylik a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyákat” (Máté 5,16).
- * hogy az acélt kétszer edzik 900 °C-os vízben, majd kb. 500 °C hőntartással, mert így a keménysége alig csökken, viszont a szívóssága hatalmasan megnő? – Azt hiszem, a kép magáért beszél, de tapasztalhatjuk, hogy Isten nem egyszerre formál át szeretetével. Sokszor „edz” benne, hogy valóban alakíthatóak legyünk, s sokszor fordul „hőntartással” is felénk, hogy megnőjön a szívósságunk is, hiszen nem lehetünk a meghátrálás emberei – „Mert állhatatosságra van szükségetek, hogy az Isten akaratát cselekedjétek, és így beteljesedjen rajtatok az ígéret” (Zsid. 10,36).
- * hogy a fánál a csonkolás nem pusztító eszköz, hanem egyfajta új impulzus a fának, mely életre serkenti? – Ha valamit elvesz Isten az életünkből, nem azért van, mert megszegényíteni akar, hanem egy egészen újat akar kezdeni velünk, egy sokkal jobbat, legyen bizalmunk Benne – „Az ÚR adta, az ÚR vette el, áldott legyen az ÚRnak neve” (Jób 1,21).

Ablonczy Margit

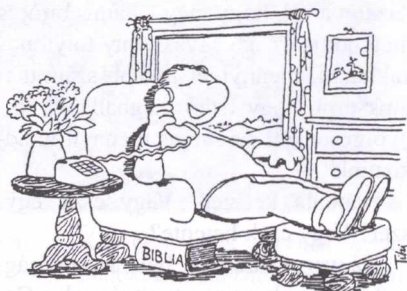
DERŰ

„Aki hisz, az derűs, és derűje Istentől származik,“
(XXIII. János pápa)

– Nahát, van ott magában
egy mustármag!

– Azt hiszem, még soha nem mesél-
tem el nektek az elveszett kulcsról
szóló példázatot...

– Köszönöm, nagyon köszönöm,
lelkész úr, nem is tudom, mit kez-
denék a Bibliája nélkül.

„Erőszakosoké a mennyország!”

– fogalmazta meg egyszer valaki az özvegyasszonyról szóló példázat kapcsán (Lukács 18,1–8). Kissé elhamarkodottnak és megbotránkoztatónak tűnik a mondat, de talán annyit elismerhetünk igazából, hogy csak azoké, akik valóban akarják.

A példázat megfogalmaz egy ilyen mondatot: „Mindenkor imádkozni kell és nem szabad belefáradni!” (1. v.) S ennek erősítésére mondja el Jézus a példázatot arról, hogy még a hamis bírót is megindítja az özvegyasszony folytonos zaklatása, mennyivel inkább számíthatunk arra, hogy Isten meghallgatja könyörgésünket! És mégis mennyit imádkozunk?

Naponta kétszer? Vagy csak egyszer? Vagy csak hetente?

Hányszor fáradunk bele az imádságba? Elalszunk, mint a tanítványok a Getszemánében. Mi sem bírunk vigyázni egy órát sem...

Pedig micsoda ereje van az imádságnak! Hányan, hányszor tapasztalták már a Jakab levelének hitvallását: „Nagy ereje van az igaz ember buzgó könyörgésének...” (Jakab 5,16). És mégis abbahagyták. Belefáradtak. És hány dolgot hordozunk teherként, nyomasztó gondként, pedig azt ígérte: „Minden gondotokat Óreá vessétek, mert néki gondja van reátok...” (I. Péter 5,7). Megosztjuk a gondjainkat?

Pedig meghallgatja. Minden imádságunkat. Többször meglepődtek már egyeseink, hogy mennyire komolyan vette Isten az ún. „sőhajimádságokat” is. Mert számon vannak nála tartva.

Hányan vettük már komolyan annak az ígérte: „Kérjétek és adatik néktek, keressetek és találtok, zörgessetek és megnyitattik néktek...” (Máté 7,7). Hányan járták végig közülünk ennek útját?

Hogy kért, keresett, zörgetett... és kapott, talált és megnyitott. Nem a sült galamb a fotelban ülve. Hanem *minden, amire szükségünk van*, minden, ami Isten országának épülését szolgálja ebben a világban. Nem a „saját kívánságok” (Jakab 4, 1–3) teljeseznek be, nem a „terülj-terülj asztalkám” csodavárása, hanem a szükségek. S a várakozás csak azért van, hogy *legyen helye* az életünkben annak a dolognak, amit kérünk. Mert válaszol is az Isten minden imádságra. Mert az is válasz, hogy *nem*. Vagy az is, hogy *még nem*.

Nem csak az a válasz, ha *igen*. Ahogy ostoba szülő lenne, aki mert gyermeke csak a csokoládét szereti, csak csokoládét adna neki. Nemsokára gyermeke beteg lenne... Így válasz ez is, hogy tudja a mi mennyei Atyánk, hogy mire van szükségünk, s azt meg is adja nekünk! (Máté 6,25–34)

Miért kell akkor kérni? Miért biztat Jézus ezzel a példázattal folytonos imádságra? Ha egyszer úgyis tudja, és úgyis megadja a mi *Urunk*, amire szükségünk van.

Ugye azért, ha az asztalon ott is van tálcan az a sütemény, mégis úgy illik, hogy a gyermek megkérdezze, hogy vehet-e? Természetesen igen. Hiszen neki is sütötte édesanyja. Mégis ez a természetes része annak a szeretet-kapcsolat-

nak, ami közöttük van.

Így kifejezése a *folytonos imádság* annak, hogy Isten és köztünk Atyagyermek kapcsolat van.

Ebben az esztendőben is Isten hatalmas tálcán kínálja a lehetőségeket: szabad kérni. Az *imádság évének* szeretnénk ezt az esztendőt ajánlani. Hogy megtanuljunk imádkozni. Ahogyan a tanítványok kérik is

erre Jézust (Lukács 11,1), úgy figyelhetünk mi is arra, hogy *jól imádkozunk*.

És hogy ne fáradjunk bele, hanem vegyük komolyan, hogy nincs olyan profán területe az életünknek, ahol ne lenne szükségünk arra, hogy imádkozunk.

Hiszen az imádság kifejezi azt a *biztonságot*, hogy mi tényleg mindent Istentől várunk. De akkor el is szabad engedni előtte imádságainkat és rábízni, hogy mikor és mit ad meg. S ha valami igazán fontos, úgy folytonosan kérni.

Lehet, hogy azért nem történnek csodák életünkben, mert nem kérjük? Azért mennek tönkre családok, mert nem Isten előtt élük életüket? Azért nem mennek előre ügyek, mert nem hisszük, hogy Istenre tartozik?

„De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?” Ezzel zárul a példázat. Vajon talál-e hitet a gyülekezet-

ben, a KIE-ben, akik *mernek kérni, mernek imádkozni, mernek hálát adni, mernek dicsőíteni és bűnt vallani, mernek Istenre hagyatkozva élni* ebben az istentelen világban. Lehet, hogy ugyanúgy csodákra járnának, mint Noénak annak idején, aki mert bárkát építeni – és egyedül ő tartatott meg családjával. Mire mentek a többiek hitetlenségükkel és gúnyolódásukkal? Halálba.

Az élet útja keskeny. Kevesen járnak rajta. Ezek imádságos életű emberek. *Szüntelen imádkoznak*, mert Isten jelenlétében élnek. Életük kegyelem. Áldás.

Azoké a mennyország, akik hisznek benne minden ellenkező állítás ellenére is, bele nem fáradva az ezért való könyörgésbe. A tied is lehet, a miénk is lehet.

Ablonczy Margit

A New Age és a korszellem 2.

Világunkban – ahol egyre kevesebb helyre szorulunk össze, ahol egyre több és több-félébb embernek kell egymást egyre nehezebb körülmények között elviselnie, nem csoda, hogy a tolerancia mindenki számára, számunkra is fontos alapfogalommá vált.

A szellemi folyamatok szükségszerűen vezettek el az alternativitás, a tolerancia, sőt a világnézeti semlegesség ideálla, sőt idollá, bálványá válásához. Összefoglalóan nevezhetjük *tolerantizmusnak* is.

I. A toleranzizmus működőképességének kérdése

A tolerancia fogalma türelmességet jelent: eredetileg meg- és eltűrést, bölcs, de többé-kevésbé kelletlen és nem közönyös szabadságadást jelentett (I. II. József Türelmi Rendeletét), manapság inkább azt, hogy elviselem, hagyom hogy a másik ember más, vagy másképpen más legyen, illetve másképpen gondolkodjon és cselekedjen – mint én. Ellentéte a türelmetlenség, ami türelmetlen, éretlen magatartást jelent a kisebbséggel, más véleménnyel szemben.

1. A már vázolt szellemtörténeti folyamat vezetett el a mai helyzethez, amelyben az az államhatalom – amivel korábban a kereszténység is visszaélt – most bármilyen nem alkotmányellenes világnézet számára szavatolja a lelkiismereti és vallási szabadságot, a vallás szabad gyakorlását vagy nem-gyakorlását, és nem pusztán eltűri azokat (hiszen egy vallás sincs államhatalmi helyzetben, mint József császár idejében a katolikus kereszténység volt).

2. Az állami alkalmazottak (pl. a pedagógia, a jog, a hadászat, a gyógyászat területein dolgozók) világnézeti semlegességének követelménye azonban teljesíthetetlen! Világnézeti semlegesség ugyanúgy nem létezik, mint ahogy nem tudunk nem kommunikálni. Nevelési, jogi, hadászati, orvosi kérdésekben és döntésekben pedig igenis döntő lehet a tanár, a bíró, a tiszt, a belgyógyász vagy a pszichiáter világnézete, vallási meggyőződése! Ezt nem tudomásul venni annyi,

mint az állami alkalmazottakat saját lelkiismeretükkel szembe állítani, vagy lelkiismeretlenné tenni.

3. Az állampolgár nem pusztán eltűri a másik polgár vallási meggyőződését (kivéve, ha pl. túl zajos), hanem tiszteletben tartja, ill. nincs beleszólása, csak annak engedélyével. Csak azzal lehet vallásról beszélgetni, aki ezt akarja, még a párbeszédet sem lehet kikényszeríteni. Ez önmagában véve remek dolognak tűnik.

4. A lelkiismereti szabadságjogok tisztelete azonban a felületesen vallásos, ill. vallástalan emberek többségénél privát vallássosságá torzult el, amelyben a vallás, az erkölcs, a világnézet egyéni ízlés kérdése, és az intim szférába (és csak oda) tartozik. Aki nem hasonlóan felületes, vagy elvtelen, vagy semleges vagy magánügyileg vallásos, és világnézetét nem csak koponyáján belül éli, hanem társadalmi kapcsolatait és szakmai gondolkodását is meghatározza, netán magávalragadón mondja, és felrázóan éli is hitét, az

– egyrészt tükörként olyasmit mutat embertársainak, amiből azok nem kérnek („mindennel, amit csinálsz vagy amit nem csinálsz, mondasz vagy nem mondasz, csak ítélekezel fölöttem!”)

– másrészt szakmai dolgokban meg nem értés övezheti („hogya kerül ide a hited?!”)

– személyes kapcsolataiban bezárkózhatnak előtte („mi közöd hozzá, hogy én mit hiszek? és nekem mi közöm a te hitedhez?”)

Az ilyen embert a környezete vagy nem tűri meg, vagy megpróbálja elszigetelni, vagy kíváncsivá lesz, és engedi, hogy hasonson rá.

II. Az igazság kérdése

Sajnos bizonyos szekták valóban sokat tettek azért, hogy felebarátaink már a Biblia és az Isten szó hallatán is felettebb óvatosságot vagy ingerültséget legyenek, de kiábrándító öngazultságuk szerintem nem ok arra, hogy az Igazság magánügy maradjon. Miért?

– Az Igazság ugyanis, ha tényleg az, ami maga a Valóság. Tehát az egyetlen esélyünk arra, hogy az élet valódi kérdéseire és igazi problémáira igaz választ és valóban megoldást kaphassunk. Lehet ez magánügy? Nem. Világgá kell kiáltani! Jézus is így gondolta.

– De mi az Igazság? Pontokba szedhető, magától értetődő és meggyőző eszmerendszer, vagy pedig egy személy: Valaki, aki nem kevesebbet állított magáról, mint hogy „Én vagyok az Igazság”?

– Végül: kié az Igazság? „Amit hirdünk, az a mi igazságunk” (önigazságunk), vagy az a helyzet, hogy mi lettünk az Igazságé? Magunkat hirdetjük vagy Jézust?

1. A tolerantzizmus alapproblémája

Először is világnézeti kérdésekben különösen nehéz, ha nem lehetetlen a tétet, illetve a lehetőségeket objektíve megítélni, például hogy hány út vezet Istenhez, mi lesz a halál után stb.

a) Azonos lehetőségeket és tétet ismerve és elismerve természetesen azonos a toleranciaszint. Az emberek ebben az esetben könnyen, okkal és joggal tolerálni tudják a másik fél személyét és világnézetét egyaránt. A másik ember vallása (!) iránti türelmesség csak az azonos alapról induló, és azonos cél felé haladó, hasonló vallások (pl. az egyes hindu vagy buddhista irányzatok) hívei között helyénvaló és jogos, mert ezek valóban más-más úton, de egyfelé haladnak.

Viszont olyan egymást kizáró, egymásnak teljesen ellentmondó világnézetek (mint pl. a kereszténység és a buddhizmus) párbeszédében e vallások hívei nem tolerálhatják egymás világnézetét. Miért?

b) Ha e vallások képviselői a tolerantzizmus által diktált és normává emelt felületet valláskeveréssel szemben valóban tisztán látják az ellentmondásokat, és tényleg nem akarnak mindenáron valami közöset látni ott, ahol ilyesmi nincs, akkor számukra csak két tisztességes hozzáállás létezik:

– vagy barátságosan nemet mondanak a másik vallására (szabadon elutasítva annak igaz voltát, realitásigényét), ugyanakkor tisztelik egymás személyét (s a másik lelkiismereti döntését, hogy az mégsem tér át, és elvárják egymástól, hogy egyik se erősz-

koskodjon vagy manipuláljon tovább a másikkal) – vagy egyikük áttér, és együtt örvendeznek!

c) Az ilyen egymást kizáró világnézetek hívei sajnos képesek egymás vallását tolerálni, ha ők maguk sem látják tisztán az ellentmondásokat, és felületesek, fél(re)informáltak stb.

Ezenkívül nem tisztességes utak is léteznek (tolerantzizmus, fanatizmus), s a korszellem ezek valamelyikére indít:

– amikor szándékosan nem akarják látni az ellentmondásokat (és minimum a saját vallásuk mellé akarják rendelni az ezt különben nem tűró vallást, ahogyan korunkban igyekeznek az evangélium kizárólagosságára való igényének életet tompítani),

– vagy amikor megalázóan értelmetlennek tekintik a további eszmecesterét, azt az emberi kapcsolattal együtt megszakitják,

– vagy pedig fanatikus módon nem csak elutasítják a másik világnézetét, hanem a másik embert a magukéra akarják kényszeríteni (l. inkvizíció stb.).

Megjegyzendő, hogy korunk tolerantzizmusa e legutolsó fokig nem juthatott még el, de a New Age mozgalom által megálmodott „Egy Világ”-ban valószínűleg semmi sem akadályozná meg ebben. Ez minden utópia mentrendje.

2. Keresztényként

Észre kell vennünk, hogy a Jézus által parancsolt porlerázás (Mt. 10:14) sem történhet hideg szívvel és száraz szemmel, hiszen az végső utalás a másik döntési felelősségére (mert a velünk békét akaró Istent, és nem minket utasítottak el), de nem személyének megvetésére (hiszen Isten úgy szeretete, Jn.3:16–17).

A tévhitűk nem köszöntése (2Ján. 10–11.) is az őket tévelyítő tévelygés ellen szól, és nem személyük ellen, ilyen módon figyelmeztetve őket Isten előtti helyzetükre. (Jak.5:19–20, Júd.22–23.)

Mindkettő prófétai tett, mert nem emberi öngazultság, hanem Isten ítéletének ismerete az alapja, s mert nem elítél, hanem végső választás elé állít (ultimátum). Akik viszont ezt nem fogadják el, azok szinte biztosan a mi ítékezésünknek fogják tartani. Nincs nehezebb, mint gyűlölni a tévelygést, de szeretni a tévelygőt (Augustinus).

3. Mi történik a vallási párbeszédben?

Amikor a világnézeti dialógusban az adott témával kapcsolatban más ellentétes szempontok, lehetőségek és tétek merülnek fel, akkor a beszélgető partnerek automatikusan befolyást gyakorolnak egymásra e más szempontokkal, tapasztalatokkal, lehetőségekkel, tényekkel. Tehát automatikusan fennáll annak a lehetősége, hogy egyikük világnézete meginog vagy megsemmisül, s egyikük átveszi a másikat.

a) Ez pedig az embert egzisztenciájában érinti: gondolkodását, érzelmeit, döntéseit, az életét, valóban mindent felkavarhat. Láthatóan nem lehet elválasztani egymástól az embert és vallását. Pontosabban: a vallástörténet tanúsága szerint ritkán sikerült. Kevesen tudtak és tudnak ma is egyetérteni abban, hogy szabadok rá, joguk van hozzá, hogy ne értsenek egyet. Még kevesebben, akik a velük egyet nem értőt mindennek ellenére is szeretni tudják.

b) Különösen tragikus, hogy a kereszténység is sikerült ideológiai uniformizálásra felhasználni, azt a vallást, amely az embert még Isten előtt is lelkiismereti döntésében szabad lénynek hirdeti, olyannak, aki választhat élet és halál között, olyannak, akitől számon lehet kérni a döntését.

c) Így nézve a vallástörténelmet és annak tragédiáit, nyilvánvaló, hogy tulajdonképpen nem magukat a vallásokat nem tolerálták, hanem az ember voltát.

III. Mi a tolerancia tárgya?

Keresztényként feltétel nélkül toleránsnak kell lennünk a másik ember iránt, és Istennek a másik emberben végzett munkája iránt.

1. A tolerancia tárgya nem feltétlenül a másik vallása, hanem feltétel nélkül a másik ember.

– A másik ember iránti tolerancia pedig magába kell foglalja a másik ember világnézetét is, sőt csakis azzal együtt fogadhatja el valóban annak másságát.

– Pontosán ez az, amire képtelen az intoleráns, mert csak az azonos világnézetű embert képes elviselni és szeretni. És pontosan ez az intoleranciaélmény (vö. inkvizíció, vallásháborúk, fanatizmus egykor és ma) az, ami korunk szellemi gyökértelenségével, elbizonytalanító, feldolgozhatatlan kaval-

kádjával együtt kergeti emberét cseberből vederbe: a toleranzizmus intoleranciájába. Ez nem szívesen tűri, hogy hirdessenek, sőt csak higgyenek olyan világnézetet, ami valamilyen kizárólagosságot (exkluzivitást) fogalmaz meg, például hogy sok út vezet Jézushoz, de csak Jézus az út Istenhez. Hitvalló keresztényként ezzel a reakcióval gyakran szembesülhetünk: az általunk átadott Üzenet miatt megvetően fordulnak el tőlünk, időszerűtlennek, sőt szinte jellemhibának tartva azt, hogy manapság, felvilágosult korunkban ilyesmiket hirdetünk...

2. Önmagában egy, a miénknek ellentmondó világnézettel szemben toleránsnak lenni elvtelenség, sőt annál is rosszabb. Ha saját világnézetem helyessége (való igaz volta) felől meg vagyok győződve, akkor a másik más világnézete iránti toleranciám igazából képmutatás. Miért? Egyrészt mert nem vallom be azt, hogy a másik világnézetét tévesnek, hamisnak tartom. Másrészt mert nem vállalom a felelősséget, ami a való igazság ismeretében terhel, ti. hogy másokkal is meg kell osztanom.

– Az agnosztikus egy szétfőredezett világban élve csak a privát igazságokban hisz (mindenki a maga világában él, és mindenki éljen csak a maga kis világában), az ezt a hitvalló felelősséget elutasítja.

– Az ezoterikus vagy elitista vallás híve abban biztos, hogy mindenkinek magától kell eljutnia arra a színvonalra, amelyen magától felismeri az igazságot, és ezért ő – aki eljutott erre a kívánatos spirituális szintre – csak mások kérésére oszthatja meg másokkal.

3. Korunk átlagemberének vagy nincs stabil világnézete, vagy éppen az a világnézete, hogy nem lehet senkinek stabil világnézete. E kettő lényegében ugyanaz, csak az utóbbi hitvallássá teszi hitnélküliségét (agnosztikus). Mivel egyik sem ad választ az élet problémáira, aki ezt a bizonytalanságot személyiségéből vagy élethelyzetéből fakadóan nem engedheti meg magának, az nyitottá válik arra az üzenetre, hogy van igazság, ami való igaz és életre való.

Ezen a ponton válik döntővé, hogy mi vagy ki az Igazság egy ember és vallásközössége számára. Ettől függ ugyanis, hogy a világnézeti fundamentum az öngazult fanatizmus alapjává válik-e vagy sem.

Szalay András

A vak Bartimeus meggyógyítása

(Márk 10:46–52)

(A piliscesabai munkatársképző tanfolyamon tanult témafeldolgozási módszer alapján)

A Pelikán KIE első őszi találkozósa – melyet egy kirándulás előzött meg kiadós gombaszedéssel – adott alkalmat erre a bibliatanulmányozásra. Piliscsabán Nagy Noémi vezetésével dolgoztunk fel így egy történetet, s ez a módszer alkalmas arra, hogy a Biblia világát közelhozzuk mindennapjainkhoz, érthetőbbé, átélhetőbbé tegyük a történeteket. Elsőként színes filctollakat osztottunk szét, mindenkinek egyet, s el lehetett mondani, ki hogyan viszonyul a kapott színhez.

Azután felolvastuk a vak Bartimeusról szóló részt, amit fénymásolatban mindenki a kezébe kapott, és filctollával aláhúzta az általa legfontosabbnak érzett szavakat.

Megbeszéltük, hogy ki melyik részt érzi a történetben a leghangsúlyosabbnak, majd beszélgettünk az egész szövegrészről: milyen lehetett Bartimeus helyzete, miért intették csendre a Jézust kísérő emberek, hogyan emelte őt magához Jézus mindezek ellenére.

Ezután mindenki választott egyet az ötféle kép közül, és elmondta, miért tett meg neki és mit lát a képen, majd megpróbáltuk kapcsolatba hozni a kiválasztott képet a történettel. Az egyikben mintha magát Bartimeust látnánk, a másikon (l. 32. old.) talán Jézus nyújtja a kezét a vak koldus felé, vagy maga a koldus kérő mozdulata ez? A harmadik kép a tanítványok zárt közösségére, bezárkózására emlékeztet, a negyedik két férfi fordul egymás felé, az ötödik a

végtelen égbolt. Végül pedig megpróbáltuk közösen sorrendbe rakni az öt képet úgy, hogy a történet cselekményét kövessék.

(Ha többen szeretnétek megtudni az ehhez hasonló témafeldolgozási módszerekről, írjatok Nagy Noéminek. Címe: 7030 Paks, Babits u. 4. II. em.)

Martonné Szalóky Eszter

Erdélyi Tibor munkája

Kedves Barátom!

Volt idő, amikor még megnézted, milyen papíron, milyen borítékban küldöd üzeneteidet szeretteidnek. Rég volt? Hát igen.

Azóta telefonközelben élsz, sőt egyre ismertebb és elfogadottabb lesz a fax, lehet száguldozni a számítógépes infosztrádán. Nem sorolom tovább. Ha nagy ritkán mégsem lehet elkerülni egy-egy levél feladását, csak egy sebtében vásárolt postai borítékba gyömöszölsz be, a postáskisasszony ferdén rányal két bélyeget, ezzel kész.

Kezdhetném a példálózást régi korok nagy embereinek levelezésével. Hogy milyen messzire nyúlik vissza ez a csodálatos műfaj. Elmondhatnám, hogy nem föltétlen a benne rejlő naprakész információk sokaságától lehet fontos egy levél. Hogy fontos lehet akkor is, amikor látszólag már semmi aktualitást nem hordoz, hogy milyen érzés kivenni egy poros dobozkából, nézegetni rajta egy darabig a címzést, aztán kivenni a borítékból, és beletemetkezve újra elolvasni. Elmondhatnám, ha például stilsztikai értekezést tartanék itt neked, és nem csak egyszerűen levélpapír- és boríték-készítési módszereket ismertetnék. Mert csak ezt teszem. Félre minden filozófiával!

Ha már sikerült meggyőzni magad, hogy újra fontos dolog számodra a barátaidnak, szeretteidnek küldhető levél, nemcsak formájában, hanem külsejében is, és van egy szabad (fél) délutánod, akkor belevághatsz néhány abszolút egyéni levélpapír és boríték készítésébe. Kétkézesek és bátortalanok is vegyék fontolóra: kifejezetten összpontosított figyelem kell ahhoz, hogy elrontsuk!

Az első, legegyszerűbb módszer alapanyaga a minden jobb papírboltban A/4-es méretben fellelhető szebbnél szebb színű papír. A boríték sablonjához szedj szét egy sima fehér, átlós hajtogatású borítékot, rajzold körbe, vágd ki, hajtogasd és megfelelő helyen ragaszd össze, s máris készen vagy.

Másik módszer, picit több idővel rendelkezők számára. Szükségeltetik: fehér boríték és papír, víz, ecset, vízfesték, vasaló, újságpapír. A benedvesített papírokra vízfestékkel tetszőleges színű mintákat festünk az ecsettel, akár csak pöttyöket vagy csíkokat, megszáritjuk őket, majd vasalóval újságpapír között simára kivasaljuk. A boríték enyves csikjai száradás közben nem érhetnek semmihez.

Ugyanaz, picit másképpen. Kell hozzá egy vízzel teli tepsi vagy magasabb szélű tálca és színes tusztinták. A papírt a vízbe ereszted, és miután föléje csöppentettél néhány cseppet a színes tusztintákból, lazán megmozgatod közvetlenül a víz felszíne alatt, és kiemeled. Szárítás, vasalás mint fent.

Nemrég egy fesztiválon találkoztam egy kisfiúval, aki az előadások közti szünetben a saját készítésű, hasonló technikájú borítékjait árulta. Gyönyörűségek voltak, mindet megvették.

Kedves Barátom! Tényleg nem részletezem, miért jó levelet írni, küldeni, kapni, olvasni. Egyszerűen csak jó. Kinézve az ablakon látom a szürke-fehér januári utcát, egy darabka eget, a suhanó autókat. Ha kicsit kinyújtom a nyakam, látom az ablakom alatt elsiető járókelőket, és a postást is, ha jön.

Sok szép tavaszváró napot kívánok neked, és szép, kívül-belül színes leveleket.

Üdvözlettel:

Aklan Éva

Egyházzene és diakónia?

Az egyházzenei alkalmak színvonala nagyon széles skálán mozog. Talán halottad már Karasszon Dezsőt orgonálni, vagy van neked is Kántus-lemezed; ugyanakkor te is megfordulhattál már olyan zenés áhítaton, ahol a gyülekezet kemény diakóniai munkát végzett azzal, hogy meghallgatta a szolgálattelvőket...

Ezzel nem azt akarom mondani, hogy az egyházzenét hagyjuk a profi zenészekre, minden egyházzenei szerveződés jó és áldásos, mert embereket von be az egyház körüli szolgálatba, gyülekezeti tagokat hoz közel egymáshoz.

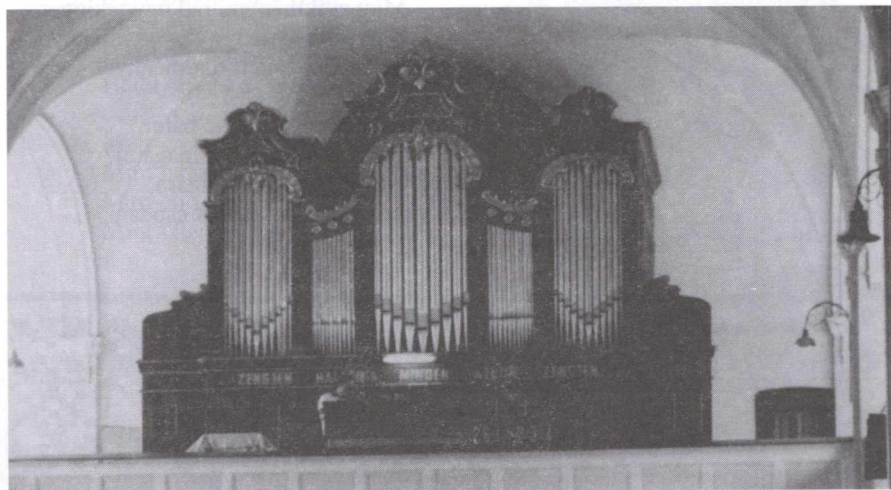
Baj az igénytelenséggel van. Azzal, hogy az ifjúsági egyházzene megragad a három akkorddal kísérhető ifjúsági énekeknel, amelyek kottája kilószámra beszerezhető, de ugyanakkor mind zeneileg, mind szövegileg többségükben rendkívül színvonalatlanok, sekélyek. Hasonló a helyzet a kántori szolgálá-

tokkal, gyülekezeti énekkarokkal, a gyülekezet istentiszteleten való éneklésével is.

Nemcsak a jó pap tanul holtig! Az a gitáros, aki veszi a fáradságot, hogy képezze magát, eljuthat Balassiig, az igényes kántor a Bach-korárelőjátékokig, vagy a gyülekezet az értelemmel és a szívvel-lélekkel történő éneklésig. Mert az egyházzene nem a diakóniával, hanem az igehirdetéssel, a misszióval van természetes kapcsolata: segít elcsendesedni Isten előtt, segít, hogy az Istenről szóló beszéd ne csak az értelmünkig, hanem a szívünkig hatoljon.

Kérlek, sáfárkodj jól az adottságaidal, tehetségeddel, hogy hallgatód ne diakóniai gyakorlatra legyenek kárhóztatva, hanem megérezhessék a zene Istenhez kapcsolódó erejét.

Jáni Hajnalka

Lesz bátor az ember csodára

(Dallam, szöveg: Zákányi Bálint)

Capodastro: III.

a G E a a G E a

1. Ó, bár vol-na merszem cso-dá-ra, Nem pil-log-ni cel-lák fa-lá-ra;

a D F G C d C G a

Á-ris-tom-ba dug-ják a ked-vem, Á-ren-dá-ba csak ké-ne len-nem.

D F G C d C G

1-4. a

5. Fine A

2. Mégis, hogyha azt kéne nézni,
Kedvem lenne kedvet idézni:
Sápadjon az éj-színű vétség,
Rácsok közt is bűn a sötétség.

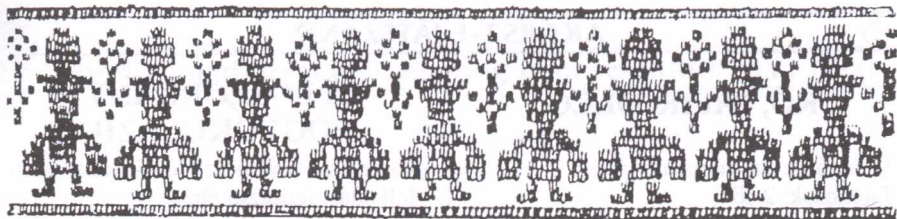
3. Písla gyertya jól fellobogjon,
éjben tiszta fényed ragyogjon.
Tudnád csak, hogy eltört a nádszál,
Érett fővel jobban vigyáznál.

4. Azt, ki téged váddal megillet,
Mint zsákmányra, rád úgy tekinget,
Halványítsd szerény gyertyafénnyel,
Szívedben talált jó reménnyel.

5. Égre nézni lennél-e bátor,
Hogyha az kinyílik magától?
Ismerhet a lélek magára,
Lesz bátor az ember csodára.

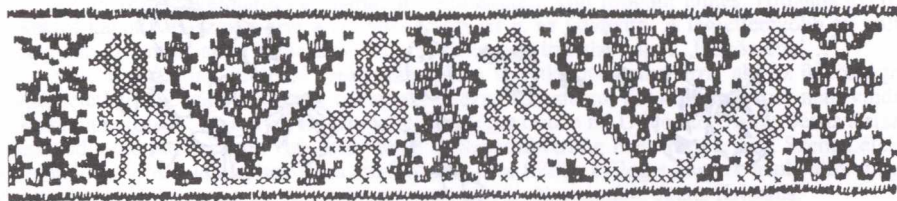
Fúdd el, jó szél, fúdd el

$\text{♩} = 176$

Fúdd el, jó szél, fúdd el Hosz-szú út - nak po - rát,
Gyen - ge szi - vem bú - ját Kes - keny pal - lón á - tal.

2. Fúdd bé füzes közé,
Ott az én édesem.
Fúdd bé kebelébe,
Hogy szálljon szívére.
3. S ott haljon meg vélle.
Mégse haljon szegény,
Hadd éljen kedvére,
Hadd éljen kedvére.
4. Mert én is ugy élek,
Mint Isten engedte,
Mert én is ugy élek,
Mint Isten engedte.
5. Az idegen földön
Olyan beteg vagyok,
Szomszédim házáig
Elig elámbogok.
6. Szomszédim azt mondták,
Talán meg is halok,
Én is azt gondolom,
Meg sem is maradok.

Lécped, Bákó (Moldva), 1932

KŐ, PAPIR, OLLÓ

Kategória: szórakoztató játék

Játékosok: 2 fő

Hely: 0

Csapat: 0

Kellékek: 0

Idő: elunásig

A játékot ketten játsszák. Hangosan elszámolnak háromig, és háromra egyszerre mutatnak az egyik kezükkel egy jelet: a kő, a papír vagy az olló jelét.

A kő jele: ökölbe zárt kéz,

a papír jele: nyitott tenyér,

az olló jele: mutató és középső ujjal V alak felmutatása.

A kő erősebb az ollónál, mert kicsorbíthatja. A papír erősebb a kőnél, mert be lehet vele csomagolni a követ, az olló pedig erősebb a papírnál, mert elvágja azt.

Tehát a játékosok háromig számolnak, azután felmutatják a kigondolt jelet, és számolják, hogy az egyes menseket ki nyerte. Értelemszerűen az a győztes, akinek több pontja van.

A BOSZORKÁNY FOGYÓKÚRÁZIK

Kategória: szórakoztató, kreatív gondolkodást fejlesztő játék

Játékosok: min. 2 fő

Hely: 0

Csapat: 0

Kellékek: 0

Idő: kb. 10 perc

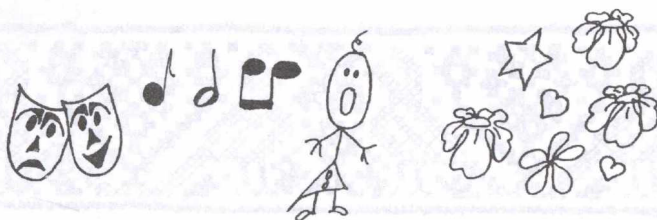
A játék lényege, hogy ábécérendben vesszük sorra a szavakat. Az első mondat így hangzik: „A boszorkány fogyókúrázik, ezért csak ALMÁT ehet.” A következő mondatban már B betűvel kezdődő ételt ehet csak a fogyókúrázó boszorkány, a harmadikban C-vel kezdődőt és így tovább.

Variáció: lehet használni mellékneveket is az ételek megnevezésekor. Például mézes puszedit, nyálókás rágót vagy rántott csirkét, sós perecet ehet csak a boszi.

Mindkét játék nagyon izgalmas és szórakoztató, és bárhol játszhatók – még utazás közben is, minden kellék, felkészülés nélkül.

Jó szórakozást kívánok ezekhez a játékokhoz is.

Zsó

„Mindig imádkozni kell, és meg nem restülni!” (Lk. 18:1)

Miért imádkozunk?

- ha elhiszed, hogy imád meghallgatásra talál
- ha valakin segíteni akarsz
- ha te magad szorulsz segísre
- ha fontos neked az Úrral való személyes kapcsolat
- ha hallgatni akarsz Jézusra

Imádkozz!

„Kiáltls hozzám, és válaszolok, hatalmas és megfoghatatlan dolgokat jelentek ki neked, amelyekről nem tudhatsz!” (Jer 33:3)

Negyedévi imatémák:

Hálaadás:

- a tavaszért
- az odaszánt szolgákért
- a nehézségekért
- a bátorításért
- a dél-amerikai, afrikai és kínai megújulásokért
- a gyülekezetekért

Könyörgés:

- a veszélyben levő szolgákért
- hogy adassék Ige
- Szent Lélekért
- bátorságért
- az imádkozás lehetőségéért

Kánaáni-magyar szöszedet

I. rész

Üdvösség, üdvözítő

A minap egy sportközvetítés részletében az alábbi mondat ütötte meg a fületem:

„Blabla Blablava bolgár magasugróról sok méter sok centit ugrott, de ez kevés volt az üdvösséghez.”

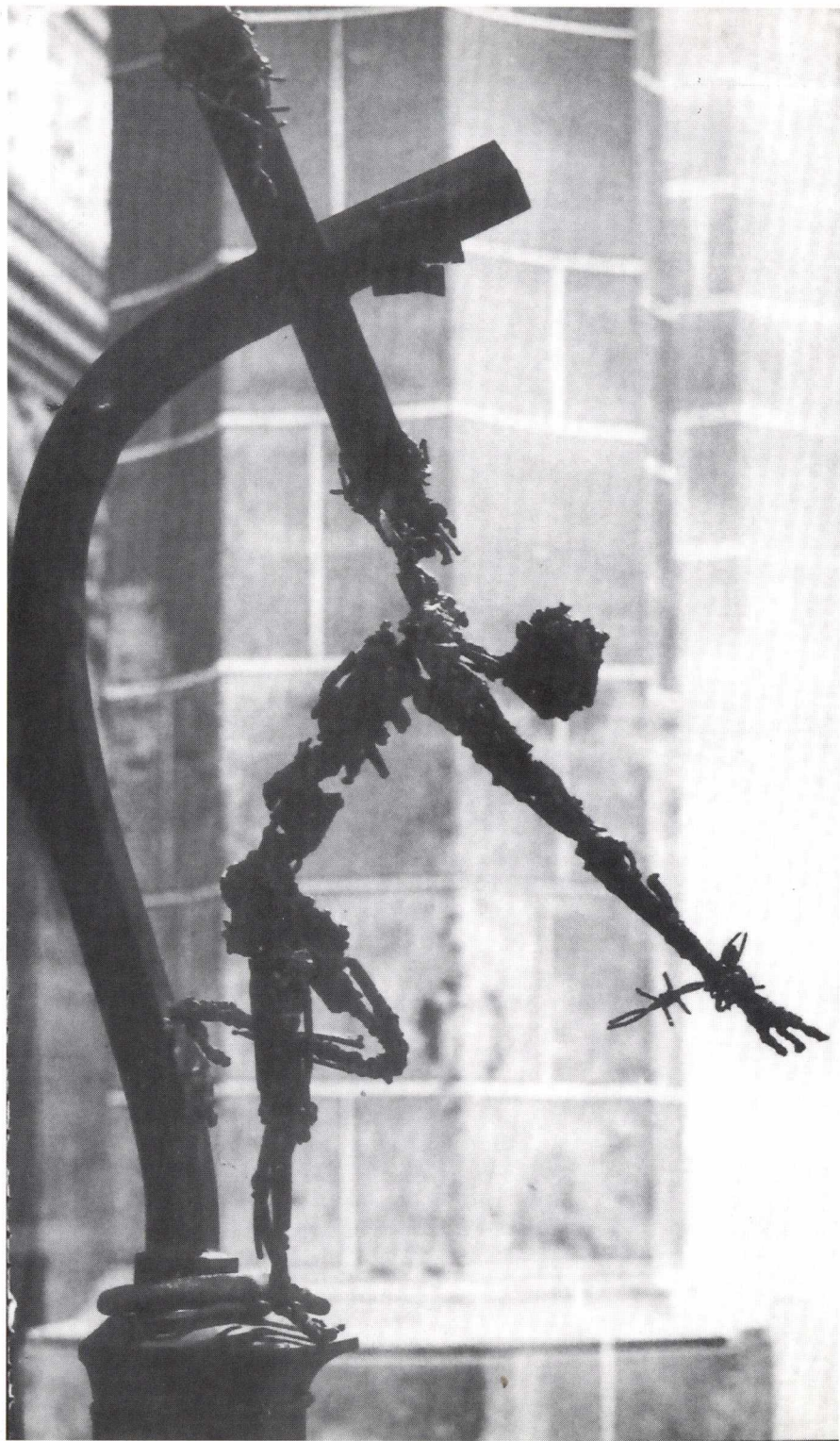
Na, mondtam magamban, akkor én pályát tévesztettem. Ha az üdvösséget akarom elérni (márpedig azt akarom), akkor inkább atlétának kellett volna mennem, nem keresztyénnek, főleg nem lelkesnek. Máskor a politika területén merül fel az üdvösség szó, például szavazási eredmények kevesek az üdvösséghez. Elég elterjedt tehát e kifejezés a világi szóhasználatban, azonban ha van olyan keresztyén szakkifejezés, ami tökéletesen alkalmatlan a világi használatra, akkor ez az. Az üdvösség jelentése ugyanis annyira az újszövetségi tanításhoz kapcsolódik, hogy a szekták sem próbálhatják meg kisajátítani. Az üdvösséghez nincs semmi köze sem a nirvánának, sem a buddhista megvilágosodásnak, sem az anumista kamiknak, de még a nyugati spiritizmusban fellelhető ún. túlvilágnak sem. Az *üdvösség* szó igazán akkor nyeri majd el értelmét, ha átéljük. Egyelőre meg kell elégednünk azzal, amit az Úr előlegbe ad. Amikor ugyanis imádságban, dicsőítés alatt vagy más alkalommal, amikor Isten jelenlétébe kérdezkedünk, átélhetjük azt, hogy milyen – kicsiben – az üdvösség, azaz Isten közvetlen jelenlétében lenni. A missei Jeruzsálemben, a Jelenések könyve tanúságtétele szerint, nem lesz más, csak Jézus Krisztus szüntelen, közvetlen jelenléte. Aki tudja, milyen szoros kapcsolatban lenni Jézussal, annak nem is kell több ígérlet, az úgyakozni fog utána.

Az *üdvözítő* fogalmáról egy barátom szemléltetése volt roppant elmés. Hittanos gyerekektől kapott válaszokat arra a kérdésre, hogy ki is az üdvözítő. A legjellemzőbb az volt, hogy az az ember, aki a karácsonyi üdvözlőlapot úgy írja alá, hogy: „Üdvözlettel...”

Nos, az *üdvözítő* kifejezés senki másra nem vonatkozhat, mint arra, aki az üdvösséget elérhetetlen távolságból közénk hozta, azaz Jézus Krisztusra. Ezt a címet senki nem vindi-kálhatja magának, hiszen a vele járó kötelezettséget csak a mi Üdvözítő Urunk, Jézus Krisztus tudja-tudta teljesíteni. Üdvösség tehát: a Szentháromság Isten (Atya, Fiú, Szent Lélek) állandó és örök jelenlétében lenni, amiből már itt a földön előleget kapnak azok, akik meg-ternek, Üdvözítő pedig az, Aki ezt megszerezte a hívők számára: Jézus Krisztus.

Szeretettel:

Kristóf
(Folyt. köv.)

HIBAIGAZÍTÁS

A VEZESS! 26. száma 8. oldalának fejrésze helyesen:

KIE-ARCKÉPCSARNOK

KISS JÁNOS

KIE-titkár

(1912. X. 4.–1990. III. 25.)

„Ne feledkezzetek meg vezetőitekről,
akik az Isten igéjét hirdették nektek.
Figyeljetek életük végére,
és kövessétek hitüket.”

(Zsid. 13,7)

Szíves elnézésüket kéri a nyomda!